

Aynı gemide değiliz!

Hangi aklı başında emekçi servet ve sefalet, zengin ve yoksul arasındaki uçurumu gittikçe büyüten bu düzende zenginlerle eşit olduğunu düşünebilir? Rotanızı kapitalist sistemin ihtiyaçlarına göre belirleyerek, işçi ve emekçile-

ri açlık sınırının altında bir yaşama mahkûm edip daha da yoksullaştıracaksınız... Geminizi borsaların dalgalı kurlarında yüzdürüp sarsıntıların faturasını işçi ve emekçilere keseceksiniz... Dümene geçerek emperyalizmin derin sularında manevralar yapacaksınız... Yeri geldiğinde emperyalizmin BOP projesinde stratejik ortak olmakla övünecek, Ortadoğu halklarına yaşatılan trajediye ortak olacaksınız... Sonra da "aynı gemideyiz" diyeceksiniz.

Haftalık
Sosyalist
Siyasal Gazete

ISSN 1300-3585

Sayı 2018 / 33
7 Eylül 2018 • 1 TL

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak40.net

Sermaye devletinin kriz dönemine hazırlığı

**Daha fazla baskı
ve zorbalık!**

5

Her şeye zam, yağmaya devam!

AKP'nin ekonomi politikaları sonucu Türkiye'de ekonomik kriz yaşanıyor, faturayı en acı şekilde AKP seçmeni de dâhil işçi ve emekçiler ödüyor.

11

Ekonomik kriz ve kadınlar

Ekonomik krizin daha belirgin olarak etkilerini göstermesi beklenirken, işçi ve emekçilerin bir parçası olan kadınlar da krizden doğrudan etkilenecek.

20

İdlib; yeni bir gerilim ve çatışma alanı

Suriye, çok boyutlu bir küresel krizin sonucu olarak emperyalist-kapitalist hegemonya mücadelelerinin merkezinde yer alıyor.

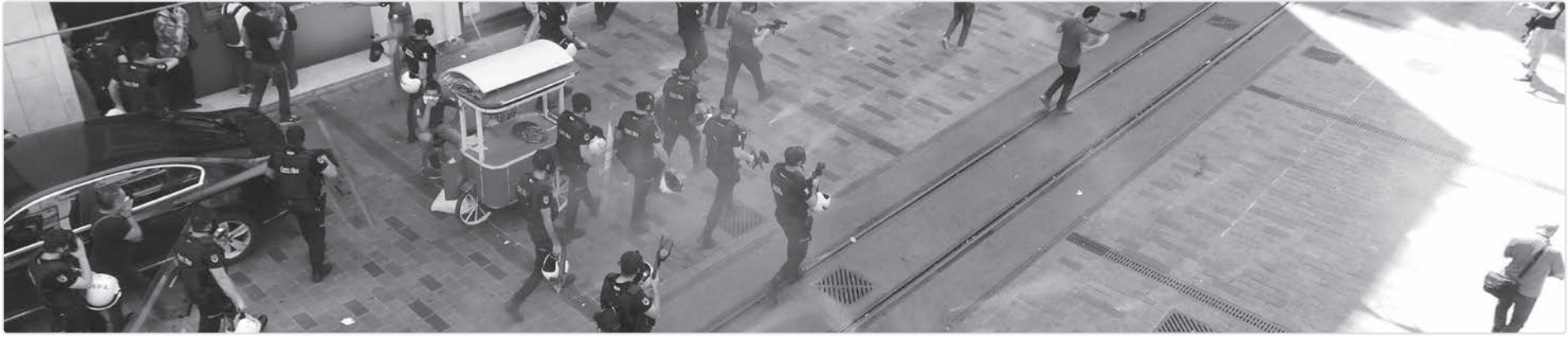
Sermaye partilerinin krize çözümü 'sürdürülebilir kapitalizm'dir

s.3

Kriz, sınıf ve program - A. Engin Yılmaz

s.12

Sermaye devletinin kriz dönemine hazırlığı: Daha fazla baskı ve zorbalık!

Baskı ve zorbalığı devreye sokarak hem krizin faturasını işçi ve emekçilere ödetmek adına hem de dikkatleri yönetemedikleri siyasal süreçlerden uzak tutma adına daha saldırgan bir döneme girilecektir.

Baskı ve zorbalığın getireceği yılgınlık ve korku ise ancak örgütlülükle, eylemsel süreçlerle aşılabilir.

Krizin etkilerinin, fırlayan döviz kurlarının işçi ve emekçilerin yaşamlarında daha hissedilir hale geldiği günlerdeyiz. Sermaye ve devletin krizin faturasını işçi ve emekçilere kesme hesaplarının sonuçları ise önümüzdeki süreçte daha net görülecektir. Ancak şimdiden hemen her gün temel tüketim ihtiyaçlarına yapılan zamlarla işçi ve emekçiler kendilerini bekleyen karanlık akıbeti görmekteler. Artan hayat pahalılığına işsizlik korkusu eklenmekte, gelecek kaygısı giderek artmaktadır. Tek adam rejiminde her şeyin daha güzel olacağına dair çizilen pembe tablonun renkleri bir bir dökülmektedir. “Dış güçlerin oyunları, büyük ve güçlü Türkiye’yi kısıkananlar, ekonomik savaş” gibi yalanlara kanmaları ve her söylene- ne biat etmeleri istenen işçi ve emekçilere yönelik propagandanın da sınırlarına yaklaşılmıştır.

Krizin faturasını işçi ve emekçilerin sırtına yüklemek ve olası tepkilerin önüne geçebilmek için baskı ve zorbalığı arttırmak dışında bir çözümleri yoktur. Krizin kaçınılmaz etkileri görülmeye başlanınca şimdiden devlet terörünün dozu arttırılmıştır. Kalıcı OHAL anlamına gelen son düzenlemeler de zaten bu günlere bir hazırlıktır.

Sermaye devleti, bu yeni saldırı dönemini 700 haftadır kayıplarını arayan Cumartesi Anneleri’nin eylemlerini yasaklayarak başlatmıştır. Devamında Taksim’de yapılan tüm eylemler yasaklandı. Aynı şekilde Diyarbakır ve Batman’da da her hafta yapılan “Kayıplar Bulunsun Fa-

iller Yargılsın” eylemi iki kentin valiliğiince yasaklandı. İran’da Kürt aktivist Ramtin Hossein Panahi’nin infazı nedeniyle Ankara ve İstanbul’da yapılmak istenen protesto eylemlerine de polis saldırdı.

İşçi ve emekçilerin hak arama eylemleri de devlet terörünün hedefinde oldu. İşten atılan kamu emekçilerinden Nursel Tanrıverdi ve Selvi Polat Bakırköy’de eylem yaptıkları için tutuklandı. 8 yıldır çalıştığı Sarıyer İlçe Sağlık Müdürlüğü’ndeki işinden “güvenlik soruşturması” ve “arşiv araştırması” gerekçesiyle tazminatlı bir şekilde işten atılan Türkan Albayrak’ın 3 Eylül’de başlattığı direnişe de sürekli saldırılmakta, gözaltı yapılmakta. Fabrika önünde direnişlerine devam eden Flormar işçileri de devletin baskı ve dayatmalarına maruz kalmakta, örneğin işçilerin ses aracından müzik yayını yapılması valilik kararıyla yasaklanmaktadır.

Tüm bunlarla birlikte devletin “rutin” gözaltı ve tutuklama saldırıları devam etmekte; devrimci, ilerici güçlerin dışında gazeteciler ve “cumhurbaşkanına hakaret” adı altında sosyal medya kullanıcıları da tutuklanmaya devam etmektedir. Ağustos ayında 6 gazeteci gözaltına alınmış, 4 gazeteci tutuklanmıştır.

Sermaye devletinin en temel demokratik hakları engellemesi kuşkusuz yeni değildir. Ancak son dönemde krizin toplumsal planda yaratacağı etkilerin kendini protestolar biçiminde dışa vurmaması için devlet terörünün dozu arttırılmıştır. Özellikle belli bir periyotla süreklilik ve ısrar gösteren kayıp yakınlarının, işçile-

rin, işçi ailelerinin ve “işimi geri istiyorum” diyen kamu emekçilerinin eylemlerinin hedef seçilmesiyle toplumun geri kalanına gözdağı verilmek istenmektedir.

Onlar da bilmektedir ki işçi ve emekçilerde tepki içten içe biriktirmektedir. Bu tepkilerin sokağa taşması ise onların en büyük korkularıdır. Bu nedenle işçi ve emekçileri baskı ve zorbalıkla sindirmek, yıldırım istemektedirler. Ekonomik kriz ve yükselen döviz kurları vesilesiyle uluslararası sermaye ile yaşadıkları zorlanma yanında bir dizi alanda da sorunlu bir sürece girmektedirler. ABD ile yaşanan siyasal kriz sonrasında Avrupa ülkeleriyle ilişki arama çabaları, burada yaptıkları “U” dönüşü, Suriye’de iflas eden dış politikanın İdlib’de Türkiye’nin hiç de istemeyeceği türden sonuçlanmaya giden akıbeti ve bu alanda da yapılacak yeni “U” dönüşleri gibi siyasal kriz başlıkları aslında tek adam rejiminde işlerin hiç de tıkırında gitmediğini göstermektedir. Bu nedenle en iyi bildiklerini, yani baskı ve zorbalığı devreye sokarak hem krizin faturasını işçi ve emekçilere ödetmek adına hem de dikkatleri yönetemedikleri siyasal süreçlerden uzak tutma adına daha saldırgan bir döneme girilecektir.

Baskı ve zorbalığın getireceği yılgınlık ve korku ise ancak örgütlülükle, eylemsel süreçlerle aşılabilir. Böylesi bir süreçte işçi ve emekçilerin tepkilerini bilinçli hale getirmek ve bu tepkilerin sokağa/eyleme dökülmesini sağlamak için her zamankinden fazla çaba gereklidir.

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2018/33 * 7 Eylül 2018 * Fiyatı: 1 TL

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:

Ersin Özdemir

EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yayın türü: Süreli Yaygın

Yönetim Adresi: EKSEN YAYINCILIK
Meşrutiyet Mah. Kodaman Sk. No: 111/15
Şişli / İstanbul

Tif. No: (0212) 621 74 52 - 0536 285 73 25
e-mail: info@kizilbayrak.net
twitter: @kizilbayraknet
www.kizilbayrak40.net

Baskı: SM Matbaacılık - Çobançeşme Mahallesi Sanayi Cad. Altay Sk. No: 10 A Blok - Yenibosna / İSTANBUL

Sermaye partilerinin krize çözümü 'sürdürülebilir kapitalizm'dir

Yakın tarih düzen partilerinin çeşitli siyasal gelişmeler karşısında nasıl yekvücut olduklarını gösteren sayısız örneklerle dolu. Özellikle 15 Temmuz sonrası Erdoğan AKP'sinin sınırlarını çizdiği "Yenikapı ruhu" ile doruk noktasına ulaşan, devamında da benzeri içerikteki bu yan yana gelişler ivmesinden bir şey kaybetmedi.

Kuşkusuz geçmişte de kaptan koltuğuna oturanlar ile muhalefet olduklarını iddia edenlerin mevzu sermaye düzeninin bekası olunca, hep beraber nasıl canhıraş bir çabaya girdiklerini biliyoruz. Başta Kürt halkının haklı istemleri olmak üzere, kapitalist sistemin yarattığı toplumsal eşitsizliklere karşı verilen mücadeleyi birlikte göğüslemek için ellerinden geleni yaptılar. Bu gerici, karşı devrimci koalisyonu bir örnek verilecekse, kontrgerilla cinayetleriyle anılan '90'lı yıllarda mevcut hükümetlerdeki "sosyal demokrat" ortakları kim unutulabilir? Keza sömürüye, emperyalist işbirlikçiliğe karşı "tam bağımsız bir ülke" için verilen mücadelenin emekçi kitlelerde büyük yankılar uyandırdığı, "devrim" düşünün milyonlarca insanda gerçekleşmesi yakın umutlar yarattığı '70'li yıllarda da durum hiç farklı değildi. Erdoğan'ın siyasal literatüre soktuğu, günümüzün o pek moda tabiriyle "eski Türkiye'de de "yeni Türkiye'de de durum hep aynıydı. Kapitalist sitsem için tehlike çanları çaldığında ayınlar hep aynı safta kolaylıkla toplandı.

BU SAF "MİLLİ" DEĞİL, SINIFSALDIR!

Türkiye işçi sınıfı ve emekçiler ise bu sömürü düzeninin bekasını savunanlar tarafından oyuna getirilmek, bertaraf edilebilmek için hep aynı argümanlar-

la, yalanlarla kandırıldılar. Ya "din elden gidiyor" denildi ya da "vatan, millet, Sakarya!" Emekçiler hem dini inançları kullanılarak hem de yaratılan şovenizm ile kışkırtıldı. Kısaca ister muhalefet isterse hükümet koltuklarında otursunlar, düzen partilerinin tümünün amacı tektir. Bu amaç ne "milli" ne de "dini"dir. Zira onların dini imanı paradır. Yan yana gelişleri "milli" değil sınıfsal bir konumlanıştır. Mensubu oldukları sermaye sınıfının iktidarını güvence altına almak, kapitalizmin gemisini karaya oturmaktan kurtarmaktır amaçları.

Haliyle kapitalist sistemin her yaşadığı krizde en öncelikli görevleri sermaye sınıfını korumak ve kollamak oldu. Çözüm önerileri krizlerin faturasını ödemek zorunda bırakılan on milyonlarca yoksulu yaşadıkları sefaletten kurtarmak üzerine değil, servet ve sefalet arasın-

daki bu büyük uçurumun biricik sebebi olan sermaye sınıfını rahatlatmak üzerine oldu. Tümünün diline yapışmış olan o dâhiyane "yerli ve yabancı sermaye yatırım yapmaktan korkuyor" tespitine masumiyet kılıfı giydirmeye çalışılardan daha büyük bir yalan olabilir mi? Kapitalistlerin yatırım yapmaktan korkmadıkları o "rahat" günlerin cefasını kim çekiyor, sefasını kim sürüyordu? Onlar; hükümetiyle, muhalefetiyle kapitalistlerin olmadığı bir ülke ve dünyadan korkuyorlar. Elbette işçi ve emekçilere krizlerin faturasını ödettiler sermaye tekellerine "el konulsun" diyemezler? Tıpkı "emperyalist ülkelerle olan tüm askeri, ekonomik ilişkilere son verilsin, dış borçlar iptal edilsin, NATO'dan çıkılsın" diyemedikleri gibi. Çünkü hepsinin temsil ettikleri sınıf aynıdır. Bu kapitalist sınıfa hizmet etmektedirler. Siyasi memuru oldukları, bir nevi holdinglerinin CEO'su oldukları

kapitalistlerin daha çok kazanacağı, riski daha az sömürü koşulları istemektedirler. Aynı şekilde hizmet ettikleri sınıfın kopmaz bir bağı olduğu emperyalistlerle de sorun yaşamak istemezler. Onlar, çok da uzak olmayan yakın tarihin doğruladığı gibi ya o emperyalist ülkenin ya da bir diğerrinin "mandacı"sıdır.

Seçim dönemlerinde türlü vaatlerle emekçileri aldatmaya çalışan düzen muhalefetinin krizin faturasının emekçilere ödetilmeye çalışılması karşısında sessiz kalmasının nedeni bu gerçeklerdir. Düzenin sözde muhalefet partilerinin esasında patron partileri olduğu gerçeğini bu son kriz dönemindeki tutumları fazlasıyla göstermektedir.

İstedikleri kadar "adalet"ten bahsetsinler. Sundukları çözüm alternatifleri içinde sınıfsal ve toplumsal eşitsizlikleri ortadan kaldıracak, sömürüye son verecek hiçbir yaklaşım yoktur. Artan hayat pahalılığında, yükselen enflasyondan, döviz artışlarından, peşi sıra gelen zamlardan ne kadar çok bahsederlerse bahsetsinler, asıl amaçları kaymağını yedikleri bu sistemi yeniden rayına oturtmaktır. Sermaye devletinin hükümetlerinin, sözde muhalefet partilerinin yan yana gelişlerinin gerçek nedeninin "milli" olmadığı gibi aralarındaki tek gerçek kavga da sınıfsal değil, rantın ve yağmanın paylaşımı, toplumsal eşitsizliklerden elde edecekleri haksız kazançtır.

Sınıf kavgasını ise olağan zamanlarda alabildiğine sömürülen, kapitalist sistemin sebep olduğu kriz zamanlarında da fatura ödeyen, daha da yoksullaşan işçi sınıfı, kendi bağımsız sınıf siyasetini kullandığında verebilecektir.

Asgari ücret 1603 TL, açlık sınırı 1812 TL

Türk-İş, 2018 Ağustos ayı açlık ve yoksulluk araştırmasını açıkladı. Türk-İş'in raporuna göre, asgari ücretin 1603 lira olduğu Türkiye'de açlık sınırı 1812 lira.

Türk-İş açlık ve yoksulluk araştırması sonuçları şöyle:

* Dört kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapması gereken aylık gıda harcaması tutarı (açlık sınırı) 1,812.47 lira,

* Gıda harcaması ile birlikte giyim, konut (kira, elektrik, su, yakıt), ulaşım, eğitim, sağlık ve benzeri ihtiyaçlar için

yapılması zorunlu diğer aylık harcamalarının toplam tutarı ise (yoksulluk sınırı) 5,903.80 lira,

* Bir çalışanın -sadece kendisinin- yapması gereken yaşama maliyeti ise aylık 2,225.54 lira olarak hesaplandı.

* Dört kişilik bir ailenin sağlıklı ve dengeli beslenebilmesi için yapması gereken aylık gıda harcaması tutarı geçtiğimiz aya göre 74 lira, yoksulluk sınırı tutarı ise 241 lira artmıştır. Yılbaşına göre

artış tutarı sırasıyla 204 lira ve 666 lira oldu. Son bir yılda mutfağa gelen ek yük 308 lira ve aile bütçesine gelen ek yük 1.002 lira arttı.

* Yılbaşında net asgari ücret sadece 199 lira artışla bütün yıl için aylık net 1.603 lira olarak belirlenmişti. Asgari ücretin yürürlüğe girdiği Ocak 2018 ayında 1.989,20 lira olan tek bir işçinin geçimi için yapması gereken aylık harcama bu ay 2.225,54 liraya yükseldi. Böylece as-

gari ücretle aradaki fark 386 liradan 622 liraya yükseldi.

Rapora göre, mutfak enflasyonundaki değişim de şu şekilde:

* Ankara'da yaşayan dört kişilik bir ailenin "gıda için" yapması gereken asgari harcama tutarı bir önceki aya göre yüzde 4.26 arttı.

* Yılın ilk sekiz ayında fiyatlardaki artış yüzde 12.71 oranına ulaştı.

* Gıda enflasyonunda son on iki ay itibarıyla artış oranı yüzde 20.45 oldu.

* Yıllık ortalama artış oranı ise yüzde 12.05 olarak hesaplandı.

Aynı gemide değiliz!

H. Eylül

Kapitalist sistem ne zaman bir kriz yaşasa bu sömürü düzeninin savunucularının tümü ortak bir korodan ses verirler: "Hepimiz aynı gemideyiz, gemi batarsa hepimiz batırız!" Oysa işler tıkırında giderken bu zenginler gemisinin yolcuları güvertede zevki sefa içinde eğleniyorlar, lüks kamaralarında şatafat içinde yaşadıklarını dünya aleme göstermekten çekinmiyorlardı. Gemiye sahip çıkmaya çağırdıkları işçi ve emekçileri ise "ayak takımı" diye aşağılıyorlar, gemi idaresini kontrol altında tutmak için "ayaklar baş olursa kıyamet kopar" diyerek her türlü zorbalığı sergiliyorlardı.

Toplumsal eşitsizliklerin yegâne nedeni olan kapitalist sistemi korumak ve bu sistemdeki ayrıcalıklarını kaybetmek istemeyenlerin dilinden düşmeyen "aynı gemideyiz" yalanına kim inanır? Biz sizlerle aynı gemide olamayız.

Hangi akli başında emekçi servet ve sefalet, zengin ve yoksul arasındaki uçurumu gittikçe büyüten bu düzende zenginlerle eşit olduğunu düşünebilir? Rotanızı kapitalist sistemin ihtiyaçlarına göre belirleyerek, işçi ve emekçileri açlık sınırının altında bir yaşama mahkûm edip daha da yoksullaştıracaksınız... Geminizi borsaların dalgalı kurlarında yüzdürüp sarsıntılı faturasını işçi ve emekçilere keseceksiniz... Dümene geçerek emperyalizmin derin sularında manevralar yapacaksınız... Yeri geldiğinde emper-

yalizmin BOP projesinde stratejik ortak olmakla övünecek, Ortadoğu halklarına yaşatılan trajediye ortak olacaksınız... Sonra da "aynı gemideyiz" diyeceksiniz.

Bu gemi sizin geminiz. Kurtarmak istedikleriniz de bu gemiye yakıt taşıyan, motorlarını onaran, emeğe dayanan her türlü işini yapan gemi işçileri değil. Olası bir felaket önlemi olarak daha başından tüm filikalara kendinize ayırdınız. Aynı sınıfa mensup olduğunuz burjuvaları, onların düzenini korumaya, bu sömürü sisteminin devamını sağlamaya çalışıyorsunuz.

Kim inanır size? Kapitalistlere her türlü teşviki, vergi indirimini, krediyi sağlayacaksınız... İşçilerin işsiz kalmasını önleyici tedbirler almak yerine, işten atılan işçilerin eyleme geçmesini önleyecek, "güvenlik" tedbirleri alacaksınız... Yeri geldiğinde bu amaçla grevleri yasaklayacaksınız... Yoksul çiftçinin mazotunu kendi yatlarınızda kullandığınız mazottan daha pahalı yapacaksınız... En milliyetçi geçinenleriniz yatırımını dolara yapacak, dolar arttığında boz durup milyarlar kazanacak... Bunu milyonlara bir "vatanseverlik" olarak yutturacaksınız... En "dindar" geçinenleriniz tüm yatırımlarını bu ölümlü dünyada yapıp kendi hayatlarını cenete, emekçilerin yaşamını cehenneme çevirecek... "Milli ekonomi, milli tarım, milli sanayi" yalanıyla tarımı, hayvancılığı, yerli tohumu bitirip arpayı bir yerden,

GDO'lu tohumu bir başka yerden, hayvanı bir başka ülkeden alacaksınız... Tütün fabrikalarını, şeker fabrikalarını satıp on milyonları emperyalizme, onun nişasta bazlı şekerine muhtaç edeceksiniz... iPhone'u boykot etmeye çağırıp, tüm teknik altyapısı yine Amerika ürünü olan bir başka kapitalist firmaya emekçileri yönlendireceksiniz... "Milli savunma sanayi" diyerek yine tüm teknik donanımının Amerika ve başka emperyalist ülkelere bağlı olduğu silahlanmaya gideceksiniz...

Nasıl aynı gemide olup, sizlerle aynı kaderi paylaşabiliriz? Bizler için "bu gemi bir kara tabut. Lubarından giren ölür."* Sizler ürettiğimiz zenginliklerin tüm nimetlerini yerken bizler savaşlarda, doğal afetlerde, iş cinayetlerinde ölüyoruz.

Aynı gemideymişiz. Kim inanır size? Biz işçiler batan geminizin, gemiciklerinizin tarihin sularına gömülüşünü izleyip yeni bir ülke kuracağız. Birlikte ürettiğimiz tüm zenginlikleri yine birlikte, eşitçe, hakça bölüşeceğiz. İşte o zaman gerçekten birimizin kaybı hepimizin kaybı olacak. O güne dek siz istediğiniz kadar "aynı gemideyiz" deyin. Biz bu sömürü düzeninden hep birlikte kurtulmak için "kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz" demeye devam edeceğiz.

* Nazım Hikmet. (Lubar: Gemi bordalarına veya küpeştelere açılan dört köşe, giriş çıkış mevkileri)

Gıda ve enerjide fiyatlar daha da artacak

TÜİK'in açıkladığı Ağustos ayı tüketici ve üretici fiyatlarının ardından Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (TCMB) aylık fiyat gelişmelerine ilişkin bültenini yayımladı. TL'deki değer kaybının fiyatlardaki yükselişte etkili olduğu üzerinde durulan bültende, enerji fiyatlarının önümüzdeki aylarda da artmaya devam edeceği vurgulandı.

"ENERJİ FİYATLARI EYLÜL'DE DE ARTACAK"

TCMB bülteninin 'özet' bölümünde, enflasyondaki artışta ana sürükleyicilerin temel mal ve enerji fiyatlarındaki yükseliş olduğunun altı çizildi. İthal içeriği yüksek mallarda yüksek oranlı fiyat artışı yaşandığı belirtilen rapor şöyle devam etti: "Enerji fiyatlarındaki güçlü artış eğiliminin Eylül ayında da devam etmesi beklenmektedir. Bu dönemde hizmet sektöründe de genele yayılan fiyat artışları izlenmiştir."

Üretici fiyatlarındaki yüzde 32,15'lik artışın endeks tarihinin en yüksek seviyesi olduğu hatırlatılan bültende, bu tırmanışın enflasyondaki artışlar üzerinde etkili olmaya devam edeceğine işaret edildi.

"GIDA FİYATLARINDA ESAS ARTIŞ ÖNÜMÜZDEKİ AYLARDA"

Öte yandan gıda sektöründeki fiyat gelişmelerine dair *Dünya* gazetesi-ne konuşan sermayedarlar, fiyatlarda önümüzdeki aylarda daha fazla artış beklediklerini söyledi. Üretici fiyatlarındaki artışın yüksek olduğuna dikkat çeken sermayedarlar, bunun gıda sektöründe pazara ve dolayısıyla tüketici fiyat endeksine henüz yansımadığını belirtti. Sermayedarlar önümüzdeki aylarda gıda fiyatlarında daha fazla artış yaşanacağına vurgu yaptı.

Her şeye zam, yağmaya devam!

Ekonomik krizin etkisi yapılan zamlarla daha çok hissedilir durumda. Emekçiler zamları konuşuyor, dert yanıyor. Bir bölümü "AKP'ye oy verenler için iyi oldu", "hak ettiler" diyor; diğer bölümü "dış mihrakların" ülkeye açtıkları "ekonomik savaş" ile mücadele edildiğini zannediyor. Tek ses medyanın kurguları dışında ülkedeki asıl gündem ekonomik kriz, zamlar, işten atılma korkusu. İşsizlik ve güvensizliğin olağanlaştığı bir ülkede, yapılan zamlara karşı tepkiler ancak bakkala, esnafa dert yanma şeklinde dile getiriliyor.

AKP iktidarı 2001 krizi üzerine geldikten sonra yönetimi boyunca büyüyen, istikrarlı ekonomi tablosu çizebilmek için türlü manevralar yaptı. Bazı çevreleri büyütürken, kendi de büyüdü. Ülkeyi yabancı sermayedarlar için ucuz işgücü cenneti haline getirdi. Arap şeyhlerinden sıcak paralar aldı. İthalata bağımlı hale gelen ülke ekonomisinde tarım üreticisini bitirdi. Dünya çapındaki ekonomik krizin etkisi ile AKP'nin ekonomi politikaları sonucu Türkiye'de ekonomik kriz yaşanıyor, faturayı en acı şekilde AKP seçmeni de dâhil işçi ve emekçiler ödüyor.

Enflasyon şu anda %17.90'a yükselmiş durumda. Türkiye en yüksek enflasyona sahip "gelişmekte olan ülkeler" arasında Arjantin'in ardından 2. sırada kalmaya devam ediyor. Dolar 7 TL'yi görüyor, 6 TL'nin altına inmiyor. Bu dalgalanma hep bir belirsizlik hali yaratıyor. Dövizin arttığı koşullarda ilk olarak enerji sektörü etkileniyor. Petrol, doğal gaz, elektrik; zaten ilk zamlar da bu alanlarda yapıldı. Akaryakıt ürünlerinde fiyat artışı geçen seneden beri yapılıyor. Double yollarda tekerlek aşındıran araçlar dünyanın en pahalı akaryakıtını kullanıyor.

Doğal gaza yapılacak olan zam seçimlerin bitimine kadar ertelendi, seçimler garantilenince doğal gaza, elektriğe zam yapıldı. Elektrik fiyatlarına 1 Ağustos'ta yapılan zammın üzerinden bir ay geçince tekrar zam yapıldı. Bu ay konutlarda %9, sanayi havzalarında %14'lük artış yapıldı. Son bir yılda evlerin elektrik faturasına %33, sanayi, ticarethane ve tarımsal sulamaya ise %44 oranında zam yapıldı. Hesaplamalara göre bir ayda elektrik fiyatında 10 TL'lik artış oldu. Yapılan özelleştirmeler ile fon ve vergiler hariç 100 TL'lik faturanın 30 TL'si iletim, dağıtım,

Dünya çapındaki ekonomik krizin etkisi ile AKP'nin ekonomi politikaları sonucu Türkiye'de ekonomik kriz yaşanıyor, faturayı en acı şekilde AKP seçmeni de dâhil işçi ve emekçiler ödüyor.

kayıp ve kaçak bedellerine gidiyor. Özel şirketler bu alanlarda yatırım yapmak yerine dolar üzerinden borçlandılar, bu borcun bedelini emekçilerden kat kat çıkarıyorlar.

Yapılan zamlar tabii ki enerji sektörüyle sınırlı değil. Giyim, gıda, barınma gibi diğer temel gereksinimlere de zamlar yapıldı. Böyle bir tabloda krizi fırsata çeviren de oldu elbette. TL'nin dolar karşısında değer kaybetmesini bahane edenler mal stoklamaya, gramaj oyunlarıyla gizli zam yapmaya başladılar. Güya hükümet bu fırsatçılara karşı denetim başlattı. Döviz kurunun artışı ile servet kazananlar bir yanda; milyonların yoksullaşıp zamlar altında ezilmesi, açlık, güvensizlik, borç batağı ile yaşaması diğer yanda.

Özel sektörün de borçları birikmiş durumda. Döviz kurundaki hızlı artış özellikle küçük şirketleri iflas noktasına getirdi. Sermayedarlar çözümü işçi çıkarmada görüyor, aynı zamanda borç yapılandırmasına gidiyorlar. Bankalar emekçilerin borçlarını ödeyememesi durumunda icra davası açarken, finansal sektörün

borçları için ek yapılandırma paketleri uyguluyor. Bu kriz sonucunda Yıldız Holding, Doğu Grubu, Türk Telekom, Gama Holding, enerji şirketleri, Emay İnşaat, Galatasaray borç yapılandırması talebinde bulundu.

Türkiye'deki şirket sayısının 3,5 milyon civarında olduğu belirtiliyor. Bu şirketlerin %90'dan fazlası ise küçük ve orta ölçekli işletmelerden (KOBİ) oluşuyor. ABD merkezli yatırım bankası JP Morgan, bu şirketlerin toplam dış borcunun Türkiye'nin gayrisafi yurtiçi hasılasının yaklaşık dörtte birine denk geldiğini, bu durumun da ekonomide keskin bir küçülme riski yarattığını belirtiyor. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne (TOBB) göre TL'deki değer kaybı ülkenin ekonomisine ağır darbe vurabilir. "Ekonomimiz bir örümcek ağı gibi ve her şirket birbirine bağlı halde. Şirketlerin borcu, 81 milyon Türkiye vatandaşının borcu haline geldi" diye açıklama yapıyorlar.

Patronlar borçlarını işçi ve emekçilere ödetmek için türlü yalanlara başvuruyor. "Ekonomik savaşa karşı milli mücadele" söylemini destekliyor, aynı

zamanda devletten kamu kaynaklarının yağması ile teşvikler, garantiler alıyor. AKP yandaşı sermaye grubu olan Limak Yatırım Yönetim Kurulu başkanı kriz üzerine yaptığı röportajında hükümetten beklentilerini şöyle sıraladı: "Hükümet Orta Vadeli Program (OVP) açıkladığında demeli ki; ben şunları yapacağım, buradan şu harcamaları azaltacağım. Yatırımlarda finansmanlı olanları yapacağım. Tek hesabım olacak, kamuyu tek elden yöneteceğim, dikkatli harcayacağım." Limak şirketi İstanbul 3. Havalimanı, Kuzey Marmara Otoyolu, Çanakkale köprüsü gibi projelerin ortağı ve Kamu-Özel İşbirliği (KOİ) ile Hazine garantili.

Tüm bunlara karşın; kapitalistlerin borcunu ödemeye, zamları sineye çekmeye, doların artması ile eriyen maaşlar karşısında "şükür işim var" demeye, vergilerle oluşturulan bütçeleri kamunun hizmetine değil de patronların talanına açan sermaye devletine, sömürü, talan ve rant düzeninin devam etmesine sessiz kalan işçi ve emekçiler köle olarak yaşamaya devam edeceklerdir.

Eğitimde tasarrufa, itibarda israfa devam!

Hazine ve Maliye Bakanlığı, sermaye devletinin içine girdiği ekonomik kriz ve TL'nin döviz karşısındaki kayıplarını telafi etmek adına kamu kurum ve kuruluşları için tasarruf paketleri hazırladı. Kamuda tasarruf tedbirleri kapsamında ise MEB bütçesinden kesintiye gidildi. "tasarruf tedbirleri" kapsamında 2 milyar TL kesilen MEB bütçesi böylece % 18 küçültüldü. Ancak özel okullara teşvik ise devam edecektir.

AKP gericiğinin zaten sorunlu olan eğitim sistemine 16 yılda fazlasıyla yeni sorunlar eklediği biliniyor. Bu 16 yılda dinci gericiğin ve sermayenin çıkarlarına göre yapılan düzenlemelerle ülkede eğitim alanının kalitesinde büyük düşüşler yaşanıyor. Bundandır ki Türkiye, Dünya Ekonomik Forumu'nun "Eğitim Kalitesi 2018" başlığıyla yayımladığı rapora göre 137 ülke arasında 99. sırada yer almaktadır. "Büyük ve güçlü" Türkiye'de eğitim bu listeye göre Katar, Malezya, Endonezya, İran ve Pakistan gibi ülkelerin dahi gerisindedir. Bu liste doğru mesleğe yönlendirme, akademik altyapı çalışmaları ve eğitime ayrılan bütçenin genel bütçeye oranı gibi kriterlere göre hazırlanmaktadır. Eğitim konusunun, 2 milyar TL kesintiye uğrayan bütçesiyle tek adam rejimimin öncelikleri arasında olmadığı bir kez daha görülmüştür. Okuma-yazma bilmeden Kuran öğrenenlerin sayısının % 50 artması da AKP gericiğinin önceliklerine bir başka örnektir.

Eğitimde tasarruf yapanlar, iş gericiğinin beslenmesine, savaşa, saldırganlığa, gelince kesenin ağzını sonuna kadar açmaktadır. Örneğin kısıtlı bütçeden şikâyet eden Diyanet İşleri Başkanlığı 2010 yılında 2 milyar 650 milyon 530 bin TL olan bütçesini 2017 yılında 6 milyar 867 milyon 117 bin TL'ye çıkarmıştır. Yani diyanet bütçesi 8 yılda yaklaşık 4,2 milyar TL artmıştır. Diyanetin son 6 ayda harcadığı miktar ise 4 milyar TL'dir.

MİT ise 206 milyon TL ek harcama yaparak kendisine ayrılan bütçeyi aşmıştır. 2017'de 2 milyar 255 milyon 737 bin 591 TL harcamıştır. 2018'in ilk 7 ayında savaş ve saldırganlığa yapılan harcama 4,5 milyar liraya ulaşırken, Temmuz ayında bu çerçevede yapılan harcama ise 875 milyon lira olmuştur.

Erdoğan'a ayrılan örtülü ödenek harcaması ise 7 ayda 1 milyar 300 milyon liraya dayanmıştır. Temmuz'da bu kaleminde 103 milyon lirayı aşkın harcama yapılmıştır. Örtülü ödenek 2003'ten bu yana 19 kat arttırılmıştır. 16 yıllık AKP döneminde örtülü ödenek harcamaları, bütçe gelirlerinden 3 kat fazla artmıştır.

Öte yandan itibardan tasarruf yapılmamaktadır. Sermaye devleti, son 7 ayda uçak kiralamaya 110 milyon lira, temsil ve tanıtıma 84,5 milyon lira, milletvekili maaşlarına ise 120 milyon lira harcamıştır. Bilindiği gibi Erdoğan sarayın harca-

malarını "itibardan tasarruf olmaz" diyerek savunmuştu. Saray harcamalarının sadece temizlik masrafı yıllık 2 milyon TL'dir.

Bir başka "itibar" konusu ise yeni bir Cumhurbaşkanlığı Köşkü'dür. Tasarruf nedeniyle Milli Eğitim Bakanlığı bütçesinden 2 milyar TL'lik kesinti yapılırken, Erdoğan Malazgirt Zafer Haftası etkinlikleri kapsamında konuşurken Bahçeli'nin önerisiyle "Ahlat'a bir Cumhurbaşkanlığı Köşkü yakışır" diyerek bunun "müjdesini" vermiştir. 10 dönüm alanda, 1071 metrekare oturma alanına sahip bir Cumhurbaşkanlığı Köşkü planlamaktadırlar.

Ekonomik savaş diyerek, "vatan, millet" nutukları ile uyguladıkları ekonomi politikalarıyla derinleştirdikleri krizdeki rollerini gizlemek isteyenler, aynı zamanda krizin yükünü işçi ve emekçilere yıkıyorlar. Hem ekonomik kriz yok deyip, "dış

güçlerin oyunu" diyorlar hem de kemer sıkma politikalarına başvuruyorlar. Ancak nedense kemerleri sıkılan hep işçi ve emekçiler oluyor. Emekçiler tasarruf adına yapılan kesintiler karşısında fedakârlığa çağrılırken, artan yoksulluğu örtbas etmek için "askıda eklemek" uygulaması vb. başlatanlar iş kendilerine gelince 'itibardan tasarruf' dahi etmiyorlar. Sermayenin ve gericiğinin çıkarları için işçi ve emekçilerden toplanan vergilerden elde edilen bütçe gelirlerini dilediklerinde yağmalamakta bir sakınca görmüyorlar.

Sömürü, soygun ve talan düzeninde işler böyle dönüyor. Sermaye sınıfı ve devlet erkânı işçi ve emekçilerin sırtından elde edilen zenginlikleri pay ederken, işçi ve emekçilerin payına sömürü ve yoksulluk düşüyor. Kriz dönemlerinde de fedakârlık yalanlarıyla, "milli birlik ve beraberlik" ruhuyla fatura yine işçi ve emekçilere havale ediliyor. İşçi ve emekçilerin ekmeğinden, sağlıklarından, eğitim haklarından feragat etmeleri beklenmekte, itaatkâr olmaları istenmekte, bunun için de gericiğinin dozu daha da arttırılmaktadır. Bu yeterli olmazsa baskı ve zor aygıtları hazırda bekletilmektedir.

Bu zorbalığı değiştirmenin tek yolu ise işçi ve emekçilerin örgütlenerek mücadeleyi büyütmesinden geçmektedir.

"Tasarruf" bekleyenler şölen kuruyor

Kriz dönemlerinde işçi ve emekçilerden "fedakarlık" beklenip, israf gerekçesiyle eğitim bütçesini kısıtlar, şatafatlı gösterilerden imtina etmiyor. 30 Ağustos vesilesiyle kaçak sarayda verilen resepsiyon de bunun yeni bir örneği olarak yaşandı.

Resepsiyondaki içecek menüsünde şunlar yer aldı: "Ejder meyveli Smoothie (Chia tohumu eşliğinde), Efuli (Liçi meyvesi eşliğinde),

Aloevera (Starex meyvesi eşliğinde), orman meyveli special, bahçe naneli limonata, taze sıkılmış portakal, taze sıkılmış greyluft, taze sıkılmış havuç, taze sıkılmış elma."

Yiyecekler arasındaysa şunlar yer aldı: "Pa-taşur içerisinde Çerkez Tavuğu, zencefilli somonlu suşi, tartalet içerisinde Antakya usulü humus, susamlı levrek simidi, Aydın usulü kuzu çöp şiş"

Enflasyon Ağustos'ta yüzde 18'e dayandı

Türkiye kapitalizminin krizini işçi sınıfı ve emekçilere fatura etme işlevi gören fiyat zamları, Ağustos ayı enflasyon rakamlarına yansdı. Üretici fiyatlarındaki artış yıllık yüzde 32'yi geçerken, tüketici fiyatlarında yıllık enflasyon yüzde 17,90 oldu.

TÜİK 3 Eylül'de Ağustos ayı TÜFE ve ÜFE istatistiklerini açıkladı. Tüketici fiyatları aylık yüzde 2,3, yıllık yüzde 17,90 artış gösterdi. Fiyatlar 2018 yılının ilk 8 ayında yüzde 12,29 artarken, 12 aylık ortalamalara göre yüzde 12,61 artış oldu.

ULAŞTIRMA GRUBUNDA FİYATLAR BİR YILDA YÜZDE 27 ARTTI

Aylık en fazla fiyat artışının gerçekleştiği ve yüzde 2,3'lük ortalamayı aşan harcama grupları sırasıyla yüzde 5,85 ile çeşitli mal ve hizmetler, yüzde 4,56 ile ev eşyası, yüzde 4,45 ile ulaştırma, yüzde 3,85 ile konut, yüzde 2,63 ile haberleşme ve yüzde 2,61 ile eğlence ve kültür oldu.

Yüzde 17,9'luk yıllık enflasyonun üzerinde fiyat artışı kaydeden harcama gruplarının başında yüzde 27,13 ile ulaştırma geldi. Ulaştırmadan sonra yıllık en fazla fiyat artışı yaşanan harcama gruplarında ev eşyası yüzde 23,76, çeşitli mal ve hizmetler yüzde 23,23, gıda ve alkolsüz

içecekler yüzde 19,75 ve konut grubunda fiyatlar yüzde 16,30 arttı.

RAFİNE PETROL ÜRÜNLERİNDE BİR AYDA YÜZDE 25 ARTIŞ

TÜİK'in açıkladığı yurtiçi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) de, enflasyondaki yükselişin önümüzdeki aylarda da süreceğine işaret etti. Temmuz ayında yüzde 25,8 olan yıllık fiyat artışı Ağustos'ta yüzde 32,13 oldu. Yİ-ÜFE'de aylık artış yüzde 6,6, 8 aylık artış yüzde 25,32 olurken, 12 aylık ortalamalara göre Yİ-ÜFE yüzde 18,78 arttı.

Yİ-ÜFE verilerinde, Türkiye kapitalizminin ithalata daha fazla bağımlı olduğu enerji ve ara malı gruplarındaki yıllık fiyat artışları dikkat çekti. Enerji grubunda yıllık fiyat artışı yüzde 42,23, ara malı grubunda yüzde 39,16 oldu.

Temmuz ayına kıyasla en fazla fiyat artışı yaşanan ürün ise yüzde 25,11 ile kok ve rafine petrol ürünleri oldu. Sanayinin alt sektörlerine göre ÜFE'deki aylık artışlarda ise imalat sanayi yüzde 7,31 ilk sırada yer aldı.

MERKEZ BANKASI VE BAKANDAN AÇIKLAMA: "HİKAYE"

Ağustos ayı enflasyon verilerinin ardından Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (TCMB) ile Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak da açıklamalar yaparak enflasyon artışı nedeniyle piyasalara güven vermeye, TL'nin döviz karşısındaki olası kayıplarının önünü almaya çalıştı. "Fiyat istikrarı" üzerinde durulan açıklamalarda "enflasyonla mücadele" vurgusu yapıldı.

TCMB, 13 Eylül'de toplanacak Para Politikası Kurulu'na (PPK) işaret ettiği açıklamasında enflasyon görünümündeki gelişmelerin "önemli riskler" taşıdığını belirtti. TCMB'nin gerekli tepkiyi vereceği öne sürülen açıklamada "Bu çerçevede, daha önce yapılan iletişimle de uyumlu olmak üzere, son gelişmeler dikkate alınarak Eylül ayı Para Politikası Kurulu toplantısında parasal duruş yeniden şekillendirilecektir" denildi.

TCMB'nin açıklaması PPK'da faiz artışı yapılacağı iddiasıyla yorumlanırken, iktisatçı Mustafa Sönmez faiz artışı için 13 Eylül'ün beklenmesinin anlamsız olduğuna dikkat çekti. MB'nin açıklamasını "hikaye" diye değerlendiren Sönmez "Açıklama ile dolar 6,60'ın altına indi. Amaç buydu" dedi.

Tuzla'da krize karşı mücadele çağrısı

Sınıf devrimcileri, son süreçte iyiden iyiye hissedilen ekonomik krizin bedelinin işçi ve emekçilere ödetilmek istenmesine karşı emekçileri uarmaya devam ediyor.

BDSP'DEN SOSYALİZM MÜCADELESİNE ÇAĞRI

Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu (BDSP) yaptığı duvar gazeteleri ile tüm işçi ve emekçileri faturayı reddetmeye ve emekçiler için sürekli kriz ve yoksulluk üreten kapitalizme karşı sosyalizm için mücadeleye çağırdı. Duvar gazetesinde sermaye devletinin "aynı gemideyiz" demagojisi de teşhir edilerek, sömürücü asalak sınıf ile tüm zenginliği üreten, buna rağmen yoksulluk içinde yaşayan işçilerin aynı gemide olmadığı vurgulandı.

"KRİZİN FATURASI PATRONLARA"

Metal İşçileri Birliği (MİB) de yaptığı duvar gazeteleri ile "Krizin faturası patronlara!" çağrısını yükseltti. Duvar gazetesinde "İşten çıkarmalar yasaklansın", "Ücretler revize edilsin", "7 saatlik işgünü, 35 saatlik çalışma haftası" ve "Herkese iş, tüm çalışanlara iş güvencesi" talepleri sıralanarak tüm işçilere bu talepler etrafında birleşme çağrısı yapıldı.

"GÜVENLİ GELECEK İÇİN ÖRGÜTLEN, MÜCADELE ET"

Devrimci Tekstil İşçileri Sendikası (DEV TEKSTİL) Kartal'da bulunan tekstil fabrikalarına "Güvenli gelecek için örgütlen, mücadele et" başlıklı bildiri dağıtımını gerçekleştirdi. Bildiride tekstil işçilerinin somut sorunlarına değinilerek krizin faturasını reddetme ve hakları için mücadele etme çağrısı yapıldı. Tekstil işçilerine ya sermayenin saldırılarına boyun eğmek ya da faturayı ödememek için bölüm bölüm komiteleşerek birlikte mücadele etmek ikileminin var olduğu vurgulanarak örgütlü mücadeleyi yükseltmek gerektiği ifade edildi.

Cumartesi Anneleri'nin eylemine 700. haftasında yasak ve saldırı

Baskı ve yasakta sınır tanımayan AKP iktidarı, gözaltında kaybedilen yakınlarının akıbetini öğrenebilmek ve faillerinin cezalandırılması için 23 yıldır Galatasaray Meydanı'nda mücadele eden Cumartesi Anneleri'nin/insanlarının eylemini 700. haftasıyla birlikte yasakladı. 25 Eylül'deki 700. haftasında kayıp yakınlarıyla dayanışmak için dünyanın birçok yerinde eşzamanlı eylemler gerçekleştirilirken Galatasaray Meydanı'ndaki eylem ise yasaklandı. Polis saldırısıyla onlarca kişi darp edilerek gözaltına alındı.

Kitlesel bir katılımın olacağı eylem için meydana hazırlıklara erken saatlerde başlayan İnsan Hakları Derneği (İHD) İstanbul Şubesi Gözaltında Kayıplara Karşı Komisyon üyeleri, İçişleri Bakanlığının eylemi yasakladığı gerekçesiyle engellenmek istendi. Bakanlığın HDP başta olmak üzere siyasi partilerin alana yaptığı çağrılarını bahane ederek "terör", "güvenliğinizi alamayız", "provokasyon" vb. gerekçelerle eylemi yasaklamasının ardından polis kayıp yakınlarına alanı boşaltmaları dayatmasında bulundu. Ancak bu yasak ve polisin saldırı tehditlerine karşın meşru olan eylemlerini yapmakta kararlılık gösteren kayıp yakınları, polis saldırısıyla ters kelepçe yapılarak gözaltına alındı. Gözaltılar, uzun bir süre gözaltı aracında kelepçeli olarak bekletildikten sonra alandan götürüldü.

Bu sırada çevrede toplananlar yasak kararını ve gözaltı saldırısını protesto etti. Taksim'deki çevik kuvvet ve TOMA'larla gerçekleştirilen polis ablukasına rağmen "Anaların öfkesi katilleri boğacak!", "Baskılar bizi yıldırılmaz!", "Faşizme karşı omuz omuza!" sloganlarını haykıran kitle İstiklal Caddesi üzerinde toplandı. Galatasaray Meydanı'nın her iki yanında da eylem için toplanan kitle defalarca polis saldırısıyla karşılaşsa da tekrardan toplanarak saatlerce eylemi sürdürdü. Tazyikli su ve plastik mermilerle gerçekleşen saldırılarda onlarca kişi gözaltına alındı.

İlk saldırının ardından, aralarında milletvekillerinin bulunduğu bir kitle Galatasaray Meydanı'na geçerek saldırıya karşın burada oturma eylemi gerçekleştirdi.

"YİNE GALATASARAY'DA OLACAĞIZ!"

Kitle İstiklal Caddesi üzerinde toplanma ısrarını defalarca sürdürürken tekrar tekrar gerçekleştirilen polis saldırılarında gözaltılar sürdü. Basın emekçileri de polisin engelleme ve darp saldırılarına maruz kaldı. Kayıp yakınlarının ve destekçilerinin girdiği Hazzo Pulo Pasajı'nı da basan polis kafelerde oturanları gaza boğdu.

Uzun süren eylemin sonunda kayıp yakınlarından İrfan Bilgin İstiklal Caddesi üzerindeki kitleye kısa bir açıklama yaptı. Bilgin, gözaltına alınan 50'ye yakın kişinin sağlık kontrolünün ardından serbest bırakılacağını belirtti. Yasağa tepki göstererek haftaya yine Galatasaray Meydanı'nda olacaklarını vurguladı ve eylemi sonlandırma çağrısı yaptı. Gözaltına alınanlar geç saatlerde serbest bırakıldılar.

701. HAFTA EYLEMİ POLİS BARİKATI ÖNÜNDE YAPILDI

Cumartesi Anneleri, 1 Eylül'deki 701. hafta eylemi için İHD İstanbul Şubesi'nde toplanırken; polisler de Galatasaray Meydanı'nı bariyerlerle tamamen kapatarak İstiklal Caddesi'ni de çevik kuvvet ve TOMA'larla ablukaya aldı.

Çok sayıda kişi İHD önünde toplanırken en önde kayıp yakınları olmak üzere Galatasaray Meydanı'na doğru yürüyüşe geçildi. Ancak Büyükparmakkapı Sokak üzerinde barikat kuran polis eylemin yasak olduğunu söyleyerek saldırı tehditleri savurdu.

Yapılan görüşmelerde yasağın hukuki ve meşru olmadığı belirtilirken barikat önünde oturma eylemine geçildi.

"701 HAFTADIR EKŞİLEMİYEN YASIMIZ, BİTMİYEN BEKLEYİŞİMİZ..."

Ardından haftanın basın metnini gözaltında katledilen Hasan Ocak'ın kardeşi Maside Ocak okudu. Açıklama şu ifadelerle başladı:

"701 haftadır kayıplarımızın akıbeti açıklanmadığı için, mezar yerleri gizlendiği için, suçlular bilinmelerine rağmen cezalandırılmadıkları için Galatasaray'dayız.

701 haftadır hak talep edenlere yönelmiş her türden şiddeti bertaraf etmekle ve adaleti sağlamakla görevli olan devletin, kendi yarattığı inkar, baskı ve şiddet ortamında hukuka, hakikate ve adalete ulaşamadığımız için Galatasaray'dayız. 701 haftadır eksilemeyen yasımız, bitmeyen bekleyişimiz, tükenmeyen umudumuz, solmayan karanfellerimizle meydanlardayız."

Açıklamanın devamında ise 20 Ağustos 1992 tarihinde Cizre'de resmi polisler tarafından gözaltına alınan ancak tanıklara rağmen gözaltına alındığı reddedilen Mehmet Ertak'ın akıbeti soruldu. Polisin saldırı tehdidi altında yapılan açıklamanın ardından eylem sonlandırıldı.

Yasak saldırısı nedeniyle hasta tutsaklar için yapılan F Oturması eyleminin 336'sı da gerçekleştirilmezken İHD önünde yapılan kısa bilgilendirmede; İHD olarak yapacakları değerlendirmeye göre eylemlerin önümüzdeki seyrinin kararlaştırılacağı belirtilerek yasak saldırısı teşhir edildi.

TAKSİM'DE BÜTÜN EYLEMLER YASAKLANDI

Daha sonrasında ise İstiklal Caddesi'ndeki bütün eylemler yasaklanırken KESK'in 1 Eylül'de OHAL ve KHK saldırısına karşı Tünel Meydanı'nda yapacağı basın açıklamasına saldıran polis 4 kişiyi gözaltına aldı. Hemen sonrasında "Dünya Barış Günü" vesilesiyle İHD'nin yapacağı

"Barış zinciri" eylemi de polis tarafından engellendi.

Yakınlarını iş cinayetinde kaybeden Adalet Arayan İşçi Aileleri'nin 2 Eylül'de Galatasaray Meydanı'nda gerçekleştireceği 75. Vicdan ve Adalet Nöbeti de yasa kararına takıldı.

DIYARBAKIR'DA DA YASAK

Diyarbakır'da kayıp yakınları ve İHD üyelerinin Koşuyolu Parkı'ndaki Yaşam Hakkı Anıtı önünde 1 Eylül'de düzenleyeceği 499. oturma eylemi de Diyarbakır Valiliği kararıyla yasaklandı.

Valilik açıklamasında "Kayıplar Bulunsun Failler Yargılsın" etkinliği ve aynı konunun devamı niteliğindeki diğer basın açıklaması, oturma eylemi, toplantı vb. her türlü eylem ve etkinliğin yasaklanması" ifadeleri yer aldı.

Cumartesi!

Gözlerinde gömülü kayıplar,
başlarında beyaz yazma,
ellerinde hep bir resim...
Arjantin'de günlerden Perşembe,
burada günlerden Cumartesi'dir.
Ve hep yürürlüktedir;
"Gece ve Sis Kararnamesi!"
*

Kapısı hep açık bırakılan evde,
duvarda bir resim
yürekte bir sızıdır,
hiç gelmeyecek olan.

Ardından son kez bakılmış,
saçları son kez okşanmıştır.

Elinde gül yüzünün rengi,
kulağında "hoşça kal anne" sesi,
odalarda ayak izleri kalmıştır.
Eski elbiselere sinmiştir evlat kokusu.

Ellerindeki resimleri bastırınca göğüslerine,
hatıralar büyür koyunlarında.

Yorgun ve yaşlı yüzlerinde
acıların yıllandığı
derin bir çizgidir zaman.
Onlardan geriye bir vasiyet kalır;
"çocuklarımin kemikleriyle gömün beni!"
*

Gözlerinde gömülü kayıplar...
Sen görmeden geçme!
Başlarında beyaz yazma...
Yaşananları kimse yazmazsa bile
sen yazmadan geçme!
Ellerinde hep bir resim...
Onlar bulamazsa bile
sen aramaktan vazgeçme.

Rant için insan sağlığı hiçe sayılıyor

Et ve Süt Kurumu tarafından Kurban Bayramı öncesi Brezilya'dan Türkiye'ye getirilen hayvanlarda şarbon hastalığı olduğu ortaya çıktı. İthal edilen 3 bin 959 hayvan Ankara'nın çeşitli ilçelerine kesim için dağıtıldı. Ancak tutuldukları çiftlikte 50 hayvan şarbon nedeniyle ölünce, çiftlik ve çevresi karantinaya alındı. Çiftliğin girişine de Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından "Bu mahallede şarbon hastalığı vardır" yazılı uyarı tabelası asıldı. 2018 Türkiye'sinde Ankara'nın göbeğindeki bir çiftliğe asılan bu tabela, Türkiye'nin geldiği acı tablonun bir resmi oldu. Et ve Süt Kurumu etlerin piyasaya sürülmediğini iddia etse de Türkiye'nin farklı yerlerinden şarbon vakaları haberleri gelmeye başladı. İstanbul'un Silivri ilçesindeki birçok mahalle şarbon nedeniyle karantinaya alındı. Silivri Sancaktepe Mahallesi muhtarı Ömer Ercan, gazetecilere yaptığı açıklamada karantinaya alınan mahalle sayısının 5 olduğunu açıkladı. Çanta, Çeltik, Seymen, Değirmenköy, Gümüşyaka mahallelerinin karantina altına alındığını belirten Ercan, Silivri İlçe Tarım Müdürlüğü ekipleri tarafından hayvanlara aşı yapılmakta olduğunu söyledi. Öte yandan, Bakırköy Dr. Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne başvuran 20 kişi şarbon şüphesiyle karantinaya alındı.

Türk Tabipler Birliği (TTB) Merkez Konsey Başkanı Sinan Adıyaman da şarbon hastalığının Türkiye sathında bir probleme dönüştüğünü belirterek Sağlık Bakanlığı'nın meseleyi geçiştirmeyi bırakarak halkı bu konuda derhal bilgilendirmesi gerektiğini ifade etti. Türkiye'nin yıllardır hayvan ithal ettiğini belirten Adıyaman, ithalat işlerinin özel sektöre devredildiğini ve denetimlerin ortadan kaldırıldığını söyledi. Eskiden hayvanların ithal edilmeden önce geldikleri ülkede de kontrol edildiğini dile getiren Adıyaman,

ancak bunun artık yapılmadığını belirtti. Türk Veteriner Hekimleri Birliği (TVHB) de yaptığı açıklama ile Tarım ve Orman Bakanlığı'nın 6 aydır ithal hayvan seçiminde veteriner hekim görevlendirmedini kamuoyu ile paylaştı. Hayvanların laboratuvar sonuçları tamamlanmadan ülkeye sokulması ve 21 günlük karantina işlemlerinin yurt içindeki hayvancılık işletmelerinde yapılmış olmasından kaynaklı hastalığın Türkiye'ye taşındığı vurgulandı. Ayrıca hayvan seçimlerinin ithalatçı firma tarafından yapıldığını belirten TVHB, rant için insanların hayatıyla oynandığını ortaya koydu.

RANTA DAYALI HAYVAN TİCARETİ

Et ve Süt Kurumu 2017 Yılı Sektör Değerlendirme Raporu'na göre, küçükbaş ve büyükbaş canlı hayvan ihracatı tamamen sıfırlanırken, 2017 yılında küçükbaş canlı hayvan ithalatı yüzde 4581 oranın-

da arttı. Kasaplık büyükbaş ithalatı yüzde 397, damızlık küçükbaş ithalatı ise yüzde 757 oranında artarak rekor kırdı. Nisan 2018'de hayvan ithalatı özel sektöre devredildi. Öncesinde gümrüksüz canlı hayvan ithalat yetkisi, Et ve Süt Kurumu ile Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği bünyesindeki kuruluşlarda bulunuyordu. Söz konusu kuruluşlar, özel sektörü taşeron olarak kullanıyordu. Yeni düzenlemeyle kamu kuruluşları aradan tamamen çıkmış oldu.

Hayvan ithalatının özel sektöre devredilmesi, denetimin ortadan kalkması, veteriner hekimlerin devredışı bırakılmasıyla devletin insan sağlığını hiçe sayan uygulamaları işi bu noktaya getirdi. Hayvancılık ve tarımın bitme noktasına geldiği Türkiye'de tamamen dışa bağımlı bir yapı hakim. İnsan canını ranta takas eden sermaye devletinin politikaları toplum sağlığını hiçe sayıyor.

İMO'dan Çorlu raporu: Aynı yerde benzer kazalar kaçınılmazdır

İnşaat Mühendisleri Odası (İMO), resmi rakamlara göre 25 kişinin yaşamını yitirdiği, 341 kişinin de yaralandığı Çorlu'daki tren kazasına ilişkin hazırladığı raporu paylaştı.

5 Eylül'de İMO İstanbul Şubesi'nde gerçekleştirilen basın toplantısında sunulan raporda; kazanın olduğu bölgenin tarım arazisi olduğu ve tarım arazilerinin bulunduğu yerlerde zemin taşıma gücünün zayıf olduğu belirtildi. "Çekilen fotoğraflarda balast ve alt balast tabakalarının yetersizliği nedeniyle işlevini yitirdiği hatta tabii zemin içinde kaybolduğu görülmektedir. Demiryolu hattı yapılırken göçme, çökme ve tabaka kayması ve boşalması ile ilgili bilgiler dikkate alınmamıştır.

Ayrıca yağın yağmurlar dikkate alınarak gerekli olan bakım ve kontrollerin yapılmadığı, bu kazanın sadece en son yağın yağmurlara bağlanmaması gerektiğinin bilinmesini de istiyoruz!

Suçlu yağmur değildi! Yapanlar, yapanlar ve yapılmış olan yapıları denetlemeyenlerdir" ifadeleri kullanıldı.

İktidarın kazayla ilgili şeffaf bir raporu kamuoyuyla paylaşmaması teşhir edilirken trenin raydan çıkmasının nedeninin demiryolu altyapısındaki zayıflıklar ve denetim eksiklikleri olduğu belirtildi.

Tamir yapılan alanlardaki dolgunun yeterli olmadığı ve onarılan demiryolu hattının bazı kesimlerinde balast tabakasının yeterli kalınlıkta olmadığı, neredeyse zemine oturtulduğu belirtildi.

Ayrıca kazadan sonra yapılan tamir ve bakım çalışmalarının da tekniğine uygun bir şekilde yapılmadığı belirtildi; "Bu koşullarda, aynı yerde benzer olayların meydana gelmesi kaçınılmazdır" denildi.

Devlet yetkililerinin şarbon tereddüdü

Kurban bayramının ardından İstanbul, Ankara ve Sivas'taki etlerde şarbon hastalığının tespit edilmesi gündemde iken, sermaye devleti yetkilileri meclis bahçesinde verilen resepsiyonda "etlerin şarbonlu olup olmadığını" sorguladı.

Devlet yetkilileri bir yandan şarbon konusunda halka "güvenceler" veren açıklamalar yaparken, meclis bahçesinde verilen 'Adli Yıl Açılış Resepsiyonu'ndaki menüde yer alan etleri yemeye tereddüt eden bakanların görüntüleri medyada yer buldu.

“Patronlar dövizin artmasını fırsata çeviriyor”

Son dönemde TL'nin döviz karşısındaki değer kaybetmesiyle birlikte, “dövizin yükselmesi” gerekçesiyle işten atma saldırılarını hayata geçiren patronlar, gerçekte ekonomideki bu durumu daha güvencesiz ve maliyetsiz işçi çalıştırmak için fırsata çeviriyor.

Kısa bir süre önce Antep'teki işçi kıyımının bilançosunu açıklayan Devrimci Tekstil İşçileri Sendikası (DEV TEKSTİL) Çukurova Temsilciliği, sorularımıza verdiği yanıtta bu duruma dikkat çekti.

Patronların zarar etmediğini, işten atmaları buna bağlamanın da doğru olmadığını belirten sendika, işten atmaların gerçek amacını ve yarattığı etkileri Kızıl Bayrak'a anlattı.

DEV TEKSTİL Çukurova Temsilciliği'nin Antep'teki işten atmalarla ilgili olarak gazetemize verdiği yanıtlar şöyle:

- Bugün Antep'te kitlesel işçi kıyımları yaşanıyor. Halihazırda Türkiye krizin eşğine sürüklenirken, bunun Antep'teki yansımasından biraz bahsedebilir misiniz? Nasıl bir kriz yaşanıyor Antep'te?

- Türkiye ekonomisi krizin eşğine sürüklenirken bunun işçi ve emekçilere yansıması mutlaka olmaktadır. Her kriz döneminde olduğu gibi, gerek işten çıkarmalar, gerekse artan hayat pahalılığı ile yoksulluk yaşanmakta, krizin faturası işçi ve emekçilere ödetilmektedir. Ancak Antep'teki işten atmaları, ilerleyen zamanda etkisini daha fazla gösterecek krize bir hazırlık olarak da görebiliriz. İşçi çıkaran bu patronların örgütleri yaptıkları açıklamalarla sürekli 'ne kadar ihracat yaptıklarıyla' övünmekteydiler. Örneğin son Temmuz ayında basına da yansıyan açıklamaları böyleydi. Aynı zamanda bu firmaların arasında birinci ve ikinci büyük 500 firma içinde olan fabrikalar olduğu düşünülürse durum daha iyi anlaşılır. Hatta Berat Albayrak'ın yaptığı ekonomi gündemli toplantıya Sanko firması temsilcisi de katılmış, arkasından da yüzlerce işçiyi işten atmışlardı.

Sonuçta işçi ücretleri patronlar için hep fazla maliyettir. Sürekli bu maliyetten şikâyet edilir. Asıl önemlisi de bu işlemler kendilerine yönelik çıkarılacak ek imkânlardan, teşviklerden, vergi aflarından yararlanmanın ve bir kiralık işçi bürosu gibi çalışan İŞKUR'dan temin edilecek işçilerle daha masrafsız üretim yapmanın hesabını yapmaktadırlar. Bu kadar

pervasız olmalarının en önemli nedeni budur. Ancak ortada şimdilik kriz nedeniyle firmaların zarar ettiğini söylemek, işten çıkarmaları buna bağlamak doğru değildir. Patronlar işten attıkları işçilere doların yükselmesini gerekçe gösterebilir de bu bir bahanedir. Daha güvencesiz ve maliyetsiz işçi çalıştırmak için fırsat olarak kullanılmaktalar.

- Kıyımların yaşandığı işletmelerin büyük işletmeler olduğundan bahsetmiştiniz. Bunlar tamamen üretimi durdurmuş olamazlar herhalde, bir yandan işçi sayısı azalırken diğer yandan çalışmaya devam eden işçiler nasıl bir yüklenmeye devam ediyor? Daha fazla çalışma, fazla mesailer ya da iş yoğunluğunun artması işçilerin ne gibi hakları gasp edilerek hayata geçiriliyor?

- Evet, özellikle Sanko, Şireci, Zeki Mensucat, Merinos, Festival Halı gibi daha fazla işçi kıyımının yaşandığı yerlerde patronlar bilinçli bir şekilde ya kimi işletmelerini ya da bölümleri kapatıyorlar. Küçülmeye gittiklerini söylüyorlar. Ama Antep özgülünde kölece çalışma koşullarında işçiler için değişen bir şey yok demek daha doğru olacaktır. Fazla mesailer devam etmekte, hatta bayramda bile çalışan yerler bulunmaktadır. Bu sürecin en olumsuz tarafı ise zaten çoğunlukla örgütsüz olan Antep'teki işçilerin sendikali olmaya, örgütlenmeye dönük kaygılarının daha da artma ihtimalidir. İşsiz kalma riskinin daha da artması işçilerde bu gibi korkuları arttırabilir.

Yanı sıra mesela Sanko'da sarı sendika Teksif'in olması işçiler için bir iş güvencesi sağlamamaktadır. Aynı şey tekstil dokuma işkolundaki diğer sarı sendikalar için de geçerlidir. Antep'te bunlara üye olan işçiler de bu sendikalara güven duymamaktadır. Varlıkları da işçiler için bir iş

güvencesi değildir.

- Google'da arama yaptığınızda, Antep'te iş ilanlarına rastlıyorsunuz. Patronlar cephesinde, işçi kıyımlarıyla birlikte daha ucuz işgücü için bir talep var mı? Örneğin, kadın, çocuk, göçmen işçi alımları yönünde bir eğilimde artış gözlemlediniz mi?

- Antep özellikle tekstil, dokuma alanında büyük bir sanayi kenti. 200 binin üzerinde işçi bu sanayi bölgelerinde çalışıyor. Haliyle elbette daha ucuz iş gücü olacak sosyal kesimleri, Suriyelileri, çocukları çalıştıran yerler vardır. Ancak aynı zamanda hiç değilse belli kriterlere 'uyumak zorunda kalan' büyük işletmeler de oldukça fazladır. Bu yüzden daha çok İŞKUR üzerinden işçi almayı tercih etmektedirler. Tabi dediğimiz gibi Suriyeli işçi çalıştıran, çalıştırmak için Suriyeli işçileri tercih eden firmalar da bulunmaktadır. Örneğin Gür İplik'ten işçiler sürekli bu sorundan dolayı sendikamıza şikâyetlerini bildirmektedirler.

- İşten çıkarılan ya da izne gönderilen işçilerden yansıyan tepkiler ne durumda? İşçilerin bu tabloda, bu krize karşı alternatifleri neler (Başka iş arama, göç etmek, mücadele vb...)? İşçi kıyımları mücadele ve örgütlenmeye nasıl yansıyor? Bu açıdan önümüzdeki döneme dair beklentileriniz neler?

- Aslında Antep'te işçilerin yaşadıkları haksızlıklar karşısında bir direnme eğiliminde oldukları geçmişte belli aralıklarla ortaya koydukları tepkilerden, eylemlerden biliniyor. Ancak içinde bulunduğumuz siyasal sürecin etkisi ve basıncıyla şimdilik kendisini bu şekilde dışı vurmuyor. Elbette bunda yaygın bir örgütsüzlüğün olması da etken. Yakın zaman içinde işten çıkarılan işçilerin önemli bir kısmının kıdem ve ihbar tazminatlarını da

almış olması da ayrıca bir neden. İşten çıkarılan işçiler başka bir yerde iş arama eğiliminde oluyorlar. Ancak yine de ilerleyen zamanda durum daha farklı bir noktaya gelebilir. İşten atmalar daha kitlesel hal alıp süreklileşirse, hayat pahalılığı daha da artarsa, çalışanların ücretleri yetmez hale gelirse Antep'te işçilerin hak arama eylemleri yine gündeme gelecektir.

- Kıyımların ötesinde ekonomideki genel kriz tablosuna dair işçilerin düşünceleri nedir? İşçiler bu işten atma saldırılarını “dış güçler”e bağlayıp patronlar ve AKP iktidarıyla bir arada durma eğilimi mi gösteriyor? Ya da başka türlü soracak olursak; krizin faturasının kendilerine ödetildiği yaklaşımı işçiler arasında daha hakim oluyor mu, işçiler arasında patronlara ve hükümete karşı bir tepki yükseliyor mu?

- Her ne kadar işçiler arasında mevcut durumdan kaynaklı AKP'yi sorumlu tutanlar olsa da aslında genel eğilim yaşanan sorunların sorumlusu olarak sadece patronların görüldüğüdür. İşçiler kendilerini işten atan ya da işsizlikle tehdit eden patronları sorumlu tutuyorlar. Mesela bize şikâyetlerini ileten işçiler içinde AKP'li işçilerin sayısı önemli bir yer tutuyor. Bunda aslında patronların kendi sırtlarından ne kadar çok kazandıklarını bilmeleri, sürekli mesaiye kalmaları, ücretlerin düşük olması etkili oluyor. Bu kadar çok kazandırdıkları patronların kendi hayatlarıyla bu kadar kolay oynuyor olmaları büyük bir güvensizlik ve öfke yaratıyor.

Aslında Antep'teki büyük firmaların kimi patronları işçileri dini açıdan da tesir altında bırakmak, kendilerine bağlamak için özel çaba sarf etmekte. Örneğin bu amaçla kimi patronların kent merkezinde yaptıkları camiler var. Ancak gerçek hayat işçilerin neyin ne olduğunu görmesini yine de engelleyemiyor. Yani bunların göstermelik olduğunu, inançlarını kullandıklarını da anlayabiliyorlar. Tabi bu farkındalık bile şimdilik belli sınırlarda oluyor. Neden ve nasıl sömürüldüklerini daha iyi görecekleri, sınıf bilinçlerinin gelişeceği, kendi hakları ve gelecekleri için bu temelde örgütlenmeye başlayacakları bir süreç mutlaka yaşanacaktır. Çabamız da bu yönlüdür.

Ekonomik kriz ve kadınlar

ABD ile yaşanan kriz sonucu TL'nin değer kaybetmesiyle birlikte daha erken bir tarihte kendisini gösteren ekonomik krizin etkileri gün geçtikçe daha fazla hissedilmeye başlandı. Üretimde daralma ile birlikte işten çıkarmalar yaşanırken, tüketim ürünlerine yapılan zamlar ve vergiler emekçilerin belini bükmeye devam ediyor.

Önümüzdeki aylarda ekonomik krizin daha belirgin olarak etkilerini göstermesi beklenirken, işçi ve emekçilerin bir parçası olan kadınlar da ekonomik krizden doğrudan etkilenecek.

KADINLARA GÜVENCESİZ ÇALIŞMA DAYATILIYOR

Patronların ekonomik kriz koşullarında daralma ile birlikte kârlarını muhafaza edebilmek ve dahası fırsata çevirebilmek için izledikleri işten çıkarma ve ücretlerin ve sosyal hakların tırpanlanması, kadınları nasıl etkileyecek?

Gerek Türkiye'de gerekse farklı ülkelerde kriz koşullarının sonuçlarına baktığımızda, kapağı ilk konuların kadınlar olduğunu görüyoruz. Kapitalizmde yedek işgücü olarak görülen kadınlar, yeri geldiğinde de ilk gözden çıkartılanlar oluyor. Veriler, bir yandan ilk işten çıkartılanların kadınlar olduğunu gösterirken, tersinden kadın istihdamında artış yaşandığı da gösteriyor. Bir çelişki gibi gözükse de durum, aslında kriz koşullarında güven-

cesiz ve kural dışı çalışmanın yaygınlaştığını ve bu esnek çalışma biçiminin de kadınlar üzerinden uygulandığını ifade ediyor. Sonuçta, kriz koşulları gerek işten atılmalarla gerekse de daha kötü çalışma koşullarının dayatılmasıyla kadınlar için koşulların daha da ağırlaşması anlamına geliyor.

Kadınların sorumluluğu sadece üretime katılmakla sınırlı değil. İş gücünün yeniden üretimi sürecinde evdeki toplumsal sorumluluklar kapsamında da kadınların yükü daha fazla ağırlaşacak. Her geçen gün artan gıda masrafları, ardi ardına gelen zamlar, eğitimin her adımda paralı hale gelmesi ile çocukların bakım masraflarının artması, ev idaresinden sorumlu olan kadınların yükümlülüklerini daha da zorlaştıracak.

KRİZİN TOPLUMSAL PLANDA YANSIMALARI

Ekonomik kriz, aynı zamanda sosyal bunalım demektir. Bugünden geçemediği için intihar eden, kendini yakan insanların örneklerine tanık oluyoruz. Koşulların daha da ağırlaşması, kadınlara yönelik baskı ve şiddetin daha da artacağı sonuçlarını kaçınılmaz olarak karşımıza çıkaracaktır. AKP'nin yönetimi boyunca kadına yönelik şiddetin devasa boyutlarda artmasının, AKP'nin izlediği kadına yönelik cinsiyetçi politikaların yanı sıra, ağırlaşan yaşam koşullarının

sonucu olduğunu da görmekteyiz. Dolayısıyla, emekçiler için olduğu kadar, kadınlar için de yaşamın çekilmez hale geldiği sonuçları göreceğiz.

Krizin toplumsal huzursuzlukları tetiklemesi olanaklı olduğu gibi, sorunların nedenleriyle birlikte çözümünü göremeyen, öfkesini mücadele kanalına akıtamayan emekçi kitlelerin çaresizlik ve çözümsüzlük içinde dinsel gericiliğin girdabına daha fazla kapılması da ihtimal dahilindedir. Gerek ülkemizde, gerek farklı ülkelerde krizlerin sonuçlarına ilişkin veriler, bu gerçeği tüm yalınlığıyla göstermektedir.

KADIN DAYANIŞMASI DEĞİL, SINIF MÜCADELESİ

İçinden geçtiğimiz süreçte, krizin faturasını ödememek bilinciyle, krizin asıl sorumlusu olan kapitalist düzenin ve tek adam rejiminin teşhirini yapmak, krizin sonuçlarına karşı etkili bir mücadele örgütlemek sorumluluğu önümüzde duruyor. Aynı şekilde, krizin çok yönlü sonuçları karşısında emekçi kadınların öfkesini örgütlemek önem taşıyor.

Bir sınıfın parçası olan emekçi kadınlar, kadın dayanışması ile değil, kadınıyla erkeğiyle birlikte örgütlenecek sınıf mücadelesiyle mevcut kazanımlarını koruyabileceği gibi, krizin yaratacağı yıkımı engelleyebilir.

Flormar işçilerinden sanayi içinde yürüyüş

Gebze Organize Sanayi Bölgesi'nde (GOSB) bulunan Flormar fabrikasında Petrol-İş Sendikası'na üye oldukları için işten atılan işçilerin direnişi 4. ayını doldurmak üzere.

Valiliğin ses aracından anons ve müzik yayını yapılmasını yasaklamasına rağmen işçiler coşkuyla mücadelelerini sürdürüyor.

Direnişin 112. gününde (3 Eylül), GOSB içinde buluşan işçiler "Sendika hakkımız engellenemez" pankartını açarak sloganlarla yürüyüş gerçekleştirdiler. Flormar direnişçileri çevredeki fabrikalarda çalışan işçileri dayanışmaya mücadeleye çağırırken "Yaşasın onurlu mücadelemiz!", "Flormar'a sendika girecek başka yolu yok!", "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz!", "İşçiyiz haklıyız kazanacağız!" sloganlarını haykırdı.

Direnişçiler, Gıda-İş sendikasının örgütlendiği ve işten atma saldırısının yaşandığı Tayaş fabrikası önüne geldiklerinde ise "Tayaş'a sendika girecek başka yolu yok!", "İşte burası sömürü yuvası!" sloganlarını attı.

Yürüyüşlerini Flormar önüne kadar devam ettiren işçiler adına direniş alanında konuşan Petrol-İş Gebze Şube Başkan Yardımcısı Şivan Kırmızıçiçek, direnişin 112. gününde kararlılıkla sürdürdüğünü ifade etti. Flormar patronunun seslerini duymamasını teşhir eden Kırmızıçiçek "Bizler bu mücadeleyi sürdüreceğiz ve bu mücadeleyi zaferle taçlandıracağız. Herkes bunu böyle bilsin. Asla pes etmek yok" dedi. Kırmızıçiçek ayrıca, diğer işçi direnişleriyle de dayanışma içinde olmak gerektiğine dikkat çekti.

Flormar işçileri müzik yayını eşliğinde halay ve horonlarla direnişlerini sürdürdüler.

Kriz, sınıf v

Dünya kapitalizminin organik bir parçası olan Türkiye kapitalizmi, yeni bir kriz dönemi içindedir ve bir kez daha soluğu kesilmiş durumdadır. Uzun yıllardan beri faşist baskı ve terör rejimi altında aralıksız olarak uygulanan ve emekçiler için yaşamı kabaşa çeviren sosyal saldırı programlarının hiçbiri Türkiye kapitalizminin yapısal sorunlarına derman olamamış ve ülke bugünkü iflas noktasıyla yüz yüze kalmıştır.

Son krizin ve iflas tablosunun nedenleri ve sorumluları üzerine yürütülen hararetli tartışmaları bir yana bırakalım. Mevcut kriz, dünya kapitalist sisteminin yapısal bunalımı ve ona eşlik eden hegemonya kavgasının bir yansıması olduğu gibi, Türkiye kapitalizminin kendi işleyişinden ve yapısal sorunlarından kaynaklanan bir krizdir. Akıbeti ise başka şeylerin yanı sıra dünya genelindeki krizin seyriyle bağlantılıdır. Fakat iktidar cephesinde bu krizin dışsal bir sorun, "dış güçlerin bir oyunu" olarak sunulduğu, buna kısa ömürler biçildiği biliniyor.

Mevcut krizi Türkiye ekonomisine "dış bir saldırı" olarak değerlendirmek, başta Erdoğan ve hükümet olmak üzere tüm düzen sözcülerinin ortak tutumudur. Türk lirasının pula dönüşünün Türkiye ekonomisinin temellerini yansıtmadığını iddia eden Erdoğan, "'Fırtınanın' ekonomik hiçbir sebebi yok" diyor ve Türkiye'ye bir operasyon çekildiğini ileri sürüyor. Bu işin başını da faiz lobisinin çektiğini belirtiyor. "Ekonomimize yönelik saldırı-

nın doğrudan ezanımıza ve bayrağımıza yönelik saldırılardan hiçbir farkı yoktur. Amaç Türkiye'yi ve Türk milletini dize getirmektir, esir almaktır" diyen Erdoğan, "Terör örgütleriyle, içimizdeki ihanet çeteleriyle, bin bir hileyle, desiseyle, tuzakla çökertemedikleri Türkiye'yi döviz kuruyla pes ettireceklerini sananlar..." sahtekârlığıyla Türkiye'nin emperyalizme karşı bir 'kurtuluş savaşı' vermekte olduğunu iddia ediyor. Dolayısıyla herkesin iktidarın etrafında kenetlenmesi zorunluluğundan söz ederek milliyetçi/şoven duyguları okşayıp kıskırtıyor. Bu yolla tüm düzen muhalefetinin kendi arkasında dizilmesini sağlamakla kalmıyor, "yerli ve milli olma" demagojisiyle toplumsal desteğini ve siyasal meşruiyetini de güçlendirmek hedefiyle davranıyor.

Tüm tiksindirici yalan ve sahtekarlıklar bir yana, Türkiye ekonomisinde yeni bir kriz dalgası, sermaye devletinin emperyalizme kölece bağımlılığına yeni boyutlar kazandıracak, onu şu veya bu emperyalizmin, tüm afra ve tafasına rağmen başta da ABD ve Batılı emperyalizmin hizmetinde yeni roller üstlenmeye zorlayacaktır. ABD ve Batılı emperyalistler Türkiye üzerindeki çok yönlü egemenlikleri sayesinde iç ve dış politikada sermaye devletini kendi çıkar ve ihtiyaçları doğrultusunda daha da etkin kullanacaklardır. ABD'yle yaşadığı gerilimden hareketle emperyalist hegemonya kavgasının yol açtığı imkanlar içinde manevra yapabileceğine inanan Erdoğan'ın "Kendi-

mize yeni dost ve müttefik ararız" tehditleri, "boyun eğmeyiz" kabadayılıkları demagojiden ibarettir. O, bu ve benzeri demagojilerle işçi ve emekçileri "emperyalizme karşı kurtuluş savaşı verildiğine" inandırmak ve bu yolla onları krizin faturasına uysalca boyun eğmeye razı etmek istemektedir. Bunun içindir ki "herkesin aynı gemide olduğu" yalanıyla sınıfa ve emekçi halk kitlelerine "ulusça fedakarlık" çağrılarını yapıyor.

Türkiye'nin işçi ve emekçileri ise bu "ulusça fedakarlık", "milli birlik ve beraberlik" yalanının ne anlama geldiğini yaşadıkları öz deneyimleri üzerinde iyi bilmektedirler. Zira her yeni krizin faturası hep de bu "aynı gemi", "ulusça fedakarlık" ve "milli birlik ve beraberlik" yalanıyla kendilerine dayatılmıştır. Sonuç işçi ve emekçiler payına ağır bir iktisadi ve sosyal yıkım, işbirlikçi burjuvazi ile emperyalist sermaye için ise katmerli bir sömürü, yağma ve soygun olmuştur.

SERMAYE SINIFI İLE İŞÇİ SINIFI KARŞI KARŞIYA

Bilindiği gibi Türkiye, erken seçim sürecine çok yönlü kriz koşullarında girmişti. Seçimlerin erkene alınmasının gerisinde de krizin giderek ağırlaşıyor olması vardı. Amaç, krizin gerektirdiği faturayı yeni bir sosyal yıkım programıyla bir an önce emekçilere ödetmekti. Zira "...Seçimlerin ardından karşı karşıya kalacak olan, bir bütün olarak sermaye düzeni

ile işçi sınıfı ve emekçilerdir. Seçimlerin sonucu ne olursa olsun, kazananların ilk işi, ekonomik-mali krizin birikmekte olan faturasını işçilere ve emekçilere ödetmek olacaktır. Dinci-faşist iktidar bunu sürmekte olan baskı ve zorbalığın dozunu iyice arttırarak yapacaktır. Düzen muhalefeti ise aynı şeyi, 'normalleşmeye geçiş', 'demokrasinin onarımı', 'adaletin yeniden tesisi' vb. aldatici söylemlerin gürlüğüyle örtmeye çalışarak yapacaktır." (24 Haziran seçimleri üzerine... **Düzene karşı Devrim - TKİP açıklaması**)

İktidar dümeninin kimin elinde olacağından bağımsız olarak, söz konusu olan, sermayenin emeğe karşı çok kapsamlı bir saldırı anlamına gelen kriz programının kimler tarafından nasıl uygulanacağıydı. Zira 'Cumhur' ve 'Millet' olmak üzere burjuva ittifakların her ikisi de uluslararası sermayeye ve işbirlikçi büyük burjuvaziye "yapısal reform" programlarını seçimden sonra uygulayacaklarına ilişkin söz vermişlerdi. Bunun sonucu olarak seçimlerin ardından "karşı karşıya kalacak olan, bir bütün olarak sermaye düzeni ile işçi sınıfı ve emekçiler" oldu ve "Seçimlerin sonucu ne olursa olsun, kazananların ilk işi, ekonomik-mali krizin birikmekte olan faturasını işçilere ve emekçilere ödetmek olacaktır." Bugünkü mevcut kriz ortamında olan da tamı tamına budur.

Türkiye kapitalizminin mevcut krizi, daha şimdiden işçi sınıfına büyük bir faturaya dönüşmüş bulunuyor. Tekstil sanayisinde ve başka bazı sektörlerde yaşanan kitlesel işten atmalar, fabrika kapatmalar, üretimi kısmalar, ücret ödemeler ya da eksik ödemeler, ücretlerin düşürülmesi, çalışma saatlerinin uzatılması, çalışma koşullarının daha da ağırlaştırılması, yemek ve servislerin yer yer kaldırılıyor olması, ücretsiz izinler, sosyal harcamalarda yeni kesintiler, şirket ve banka kurtarmalarının işçiler başta olmak üzere halka fatura edilmesi, temel tüketim malları üzerine yağın zamlar vb. krizin ilk sonuçları ve etkisidir.

Krizin elbette ki siyasal sonuçları ve siyasal boyutu da olacaktır. Ekonomik teröre kaçınılmaz olarak siyasal terör de eşlik edecektir. Zira sermaye sınıfının kriz programı kaçınılmaz bir biçimde, elinde avucunda ne kalmışsa onları da gasp etmek üzere işçi sınıfına ve emekçilere çok

ve program

A. Engin Yılmaz

yönlü ağır bir saldırı olarak yaşanacaktır. Böylesi bir saldırı programı karşısında işçi ve emekçilerden gelecek direnci kırmak üzere baskı ve teröre daha sistematik ve güçlü bir biçimde başvurmak, temel siyasal hak ve özgürlükleri daha da budamak sermaye iktidarı için bir zorunluluktur. Zira gelişecek olan sınıf ve kitle hareketi ile sol hareketin buluşmasının önüne set çekmek bunu ayrıca gerektirmektedir. Dolayısıyla devletin terör ve baskısının ülkenin her yanına ve her türlü muhalif dinamiğe karşı yaygınlaştırılması kaçınılmazdır. Bu da, krize karşı yürütülecek mücadelenin siyasal boyutunu göstermektedir. Bunun içindir ki sermaye devletin baskı ve terörüne karşı sınıfın ve emekçilerin direnişini örgütlemek ve bu direnişi temel siyasal hak ve özgürlüklerin genişletilmesine dayalı bir mücadele platformu olarak somutlamak yakıcı bir ihtiyaç olarak öne çıkmaktadır.

İşçi sınıfının, emekçi kitlelerin ve öteki toplumsal muhalefet akımlarının iktisadi, sosyal ve siyasal özgürlükler uğruna yürütecekleri mücadeleye -burjuva legalitesine, liberal hayallere ve parlamentarist umutlara kapılmadan- militan bir direniş ekseninde yön vermek ve elbette ki bunu devrimci bir çizgide geliştirmek, mücadelenin seyri ve geleceği bakımından büyük önem taşımaktadır.

BİRLEŞTİRİCİ BİR MÜCADELE EKSENİ VE DEVRİMİN TEMEL GÜCÜ: İŞÇİ SINIFI

Türkiye'nin bugünkü bütünlüklü tablosu, devrimci bir işçi hareketi geliştirmenin yakıcılığını ortaya koymaktadır. Türkiye'nin kapitalist sistemine ve gerisindeki emperyalizme karşı gerçek bir çıkış ancak işçi hareketi ekseninde başarılabilir. Sınıf dışı politikanın veya sınıfa rağmen devrimcilik iddiasının Türkiye'de başarı şansı yoktur. Dolayısıyla bugünkü siyasal mücadelenin en temel ihtiyacı tüm öteki toplumsal muhalefet hareketini işçi sınıfı ekseninde birleştirebilmektir.

Sermaye sınıfının yılları bulan saldırılarına ve onun yıkıcı etkilerine karşı en anlamlı tepkiler işçi sınıfı cephesinden gelmesine rağmen, sol bu sınıfa ve onun eylemine yabancıdır ve çok uzağındadır. Solun hemen tümü de kendini sınıfın öncü partisi olarak görmesine rağmen, yazık ki durum böyledir. Oysa siyaset sah-

nesinde sosyalizm adına yer aldığını iddia eden her ciddi siyasal akım, işçi sınıfı hareketinin politik gelişimi için sosyalist hareketle işçi sınıfı hareketini birleştirme temel hedefiyle davranmak zorunda olduğunu bilmektedir. Ama "bildiklerine" inanmamakta, sınıfın benzersiz devrimci konumu ve rolüne güvenmemektedirler. Dolayısıyla da işçi sınıfı hareketiyle birleşmeden ve ona dayanmadan, Türkiye gibi emek-sermaye kutuplaşmasının sınıf mücadelesinin temel eksen olduğu bir ülkede burjuvaziye karşı ciddi ve sonuç alıcı bir mücadelenin işçi sınıfına rağmen yürütülebileceği, beklenen "güzel günlerin" işçi sınıfına rağmen gelebileceği rüyalarına dalmaktadırlar. Türkiye'de burjuvazinin karşısında yalnızca öncü değil fakat temel güç olarak da işçi sınıfı durmaktadır. Dolayısıyla tüm öteki emekçi sınıf ve tabakaların, her türlü toplumsal muhalefet hareketlerinin mücadelesi ancak bu ekseninde, sınıf mücadelesine tabi olarak gerçek işlevini ve anlamını bulabilir.

Öte yandan, özellikle de son yıllarda Türkiye'de en anlamlı tepkiler ve önemli bir hareketlilik (Kürt halkının mücadelesi bir yana) işçi sınıfı saflarında yaşanmaktadır. Sınıf hareketinde belirgin bir canlanma ve bir dizi eylemlilikler yaşanmaktadır. İşçi sınıfı bir dizi eylem çeşitleriyle direniş ve protestoların ağırlık merkezi olarak bir kez daha öne çıkmış durumdadır. İçinde bulunduğumuz yıl için de aynı şey geçerlidir. Emek çalışma gru-

bunun İşçi Sınıfı Eylemleri Raporu 2017 bunu fazlasıyla kanıtlıyor. Şimdi yeni bir kriz koşullarındayız ve işçi sınıfı bir kez daha krizin esas hedefidir. Dolayısıyla sınıfın yeni eylem dalgası kaçınılmaz gibidir. Buna hazırlanmak, işçilerin birliğini ve örgütlülüğünü sağlayarak birleşik ve militan bir işçi hareketinin gelişimini kolaylaştırıp hızlandırmak yaşamsal önemdedir. Bunun başarılması durumunda öteki toplumsal mücadele dinamikleri de ortak ve birleştirici bir eksene kavuşmuş olacaktır.

Reformist güçler dışta tutulursa bugünün Türkiye'sinde küçük burjuva halkçı devrimci demokrat akımda ifadesini bulan sol, yazık ki çok güçsüz durumdadır. Dahası ağırlıklı bir bölümüyle uzun yıllardan beridir sürekli bir gerileme ve çözülüş süreci içerisinde. İdeolojik çizgi, program ve temel stratejik hedefler bir yana bırakılmıştır. Bu kimliği ve konumuyla sol hareket, siyasal süreçlere müdahale etme olanak ve iddiasından yoksun bir şekilde başkalarının yedeğinde bir kendiliğinden sürüklenme içindedir. Bu konum ve kimliklerini aşamadıkları sürece sınıf mücadelesi alanında yapabilecekleri pek bir şey kalmayacağı gibi bu toplumun geleceğinde de bir yerleri olmayacaktır.

Sınıf ve kitle hareketini birleştirmek ve geliştirmek niyet ve inancıyla "toplumsal projeler" ve önden cömertçe "tarihi önemde" anlamlar yüklenen birlikler kurup tüketmek, şimdiye kadarki

deneyimlerin de yeterli açıklıkla gösterdiği gibi, umut edilen sonucu yaratamamıştır. Ekseninde işçi sınıfının bulunduğu birleşik-devrimci bir sınıf ve kitle hareketi yaratmanın, sözü edilen güçleri bir araya getirmekle başarılacak şey olmadığı pratikte fazlasıyla kanıtlanmış bulunuyor. Sınıf ve emekçi kitleleri ortak mücadele hedeflerinde ve eyleminde birleştirmek, ancak sınıf hareketi içinde örgütlü ve etkin bir güç haline gelmek ve bunu militan önderlik pratiğiyle birleştirmek ölçüsünde olanaklıdır.

Elbette kapitalizm, yalnız işçi ve emekçiyi değil, etnik ve dinsel farklılıkları da sömürüp ezmekte, azınlıkları ve ulusları köleci boyunduruk altında tutmakta, cinsler arası ayrımcılığı geliştirmekte, laiklik talebini boğmakta, çevreyi yağmalamakta, her şeyi metalaştırmakta ve dolayısıyla tüm toplumsal muhalefet hareketini de nesnel olarak "anti-kapitalist" bir konuma itmektedir. Fakat merkezinde işçi sınıfının durduğu bir sosyal mücadele eksenine kavuşmadığı bir durumda, tüm bu hareketler düzenin çarkları arasında erime akıbetinden kurtulamayacaktır.

KRİZE KARŞI DEVRİMCI SINIF PROGRAMI VE DEVRİMCI SINIF HAREKETİ

Bugün için devrimci siyasal mücadelenin en temel zaafı, mevcut krizin de etkisiyle çelişkilerin keskinleşeceği ve çatışmaların sertleşeceği yeni bir dönem-

de, işçi sınıfının kendi politik gücünü ortaya koyamaması ve bu sınıfın devrimci önderlikten yoksun olarak giriyor olmasıdır. Fakat her kriz -kısa vadede olmasa da- bu zaafı gidermenin olanaklarını da sunmaktadır. Kapitalist düzenin krizini derinleştirmek ve bunu devrimci iktidar mücadelesinin imkanına dönüştürmek isteyen her gerçek devrimci parti ve siyasal akım, kapitalist krizin karşısına net bir proletarya sosyalizmi programıyla çıkmak ve bu eksene bağlanmış bağımsız bir devrimci sınıf hareketi geliştirmek göreviyle yüz yüzedir.

Yeni bir kriz dalgasıyla yüz yüze olan Türkiye’de, sorunu net bir şekilde, emek-sermaye, kapitalizm-sosyalizm uzlaşmaz karşıtlıkları üzerinden ortaya koymak, işçi sınıfını temsil etmek iddiasında olan her siyasal akımın varlık nedenidir. Zira devrimci öncünün ve her gerçek devrimci akımın görevi, sermayenin sınıf egemenliğini yıkmak ve sosyalist toplumu kurmaktır. Sınıflar ve onları temsil etmek iddiasındaki siyasal güçlerin karşı karşıya geldiği kriz koşullarında da devrimci akımlar ve devrimci sınıf partisi tüm toplum önünde göndere çekilen bir bayrak olan işçi sınıfının sosyalist programını yükseltir. Sosyalizmi somut ve güçlü bir seçenek haline getirmek temel amaçıyla davranır. Bu, kapitalizmin ve onun krizinin yarattığı sorunlar ve bu sorunların işçi ve emekçi kitlelerin günlük hayatını ilgilendiren en yakıcı ve en acil talepleri uğruna verilecek kararlı bir mücadeleyi doğru devrimci bir çizgide yürütmenin ve doğru devrimci taktikler geliştirmenin de ön koşuludur.

Her siyasal gelişmeyi ve her imkanı, emekçilerin tüm acil ve yaşamsal istemlerini işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin bilincini, örgütlenmesini ve eylemini geliştirmek için etkin bir şekilde değerlendirmek ve bunu sermayenin sınıf egemenliğini yıkmaya stratejik hedefine bağlamak devrimci partilerin tarihsel misyonu gereğidir. Bu, aynı zamanda başka güçlerin yedeğine düşmemek ve başkalarının ortaya koyduğu çözüm çizgisinin dolgu malzemesi olmamanın da güvencesidir. Dolayısıyla kendi programı ekseninde hareket etmek, kendi stratejik hedefine yürümek her ciddi devrimci partinin şaşmaz hedefidir. Bunu başarmak ise işçi sınıfına dayanmakla olanaklıdır. Zira toplumsal yaşamın içinde maddi sınıfsal bir zemine oturmayan ve gücünü sınıftan almayan bir çizginin ve bunun ifadesi olan bir programın pratikte herhangi bir işlevi ve çözüm gücü olamaz. İşçi sınıfı, devrimci bir programı ve stratejinin ve bunun ürünü olan devrimci taktiğin maddi taşıyıcısı olabilecek ve öteki toplumsal muhalefet hareketlerine de önderlik edebilecek tek öncü sınıftır. Dolayısıyla bu sınıfa dayana-

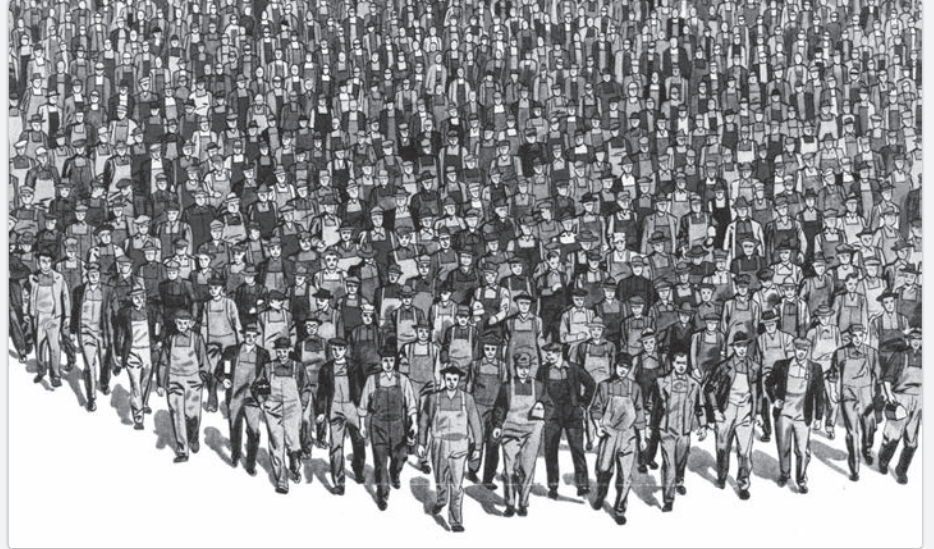
rak siyasal bir güç odağı haline gelmek yakıcı bir ihtiyaçtır.

Bugün kriz vesilesiyle sermaye iktidarı tarafından gündeme getirilen çok boyutlu kapsamlı saldırılar; kitlesel işten atmalar, fabrika kapatmalar, üretimi kısımlar, ücretlerin düşürülmesi, çalışma saatlerinin uzatılması ve çalışma koşullarının daha da ağırlaştırılması, sosyal harcamalarda yeni kesintiler, şirket ve banka kurtarmalarının her zamanki gibi işçiler başta olmak üzere halka fatura edilmesi, temel tüketim mallarına yapılan zamlar, eğitim ve sağlığın ticarileşmesi ve bu alandaki hakların gaspı, siyasal hak ve özgürlüklerin daha da budanması vb. biçimindedir.

Krizin gündeme getirdiği saldırıların niteliği ve kapsamıyla yukarıda kısa özeti yapılan pratik sonuçları şimdiden yeterli bir açıklık sağlamış bulunuyor. Bu çerçevede sınıf ve emekçi kitleler için ileri sürülecek en acil, en insani ve en yaşamsal taleplerin ne olacağı da bizzat sermayenin saldırı programından hareketle öne çıkmış durumdadır. Mesele, günlük acil talepleri yaşamsal ihtiyaç haline getiren sorunun, sermayenin egemenliğinden kaynaklandığını hoşnutsuzluk ve arayış içindeki sınıf kitlelerine göstermektir. Sorun, bu istemler uğruna gündelik olarak verilecek kararlı mücadeleyi devrim hedefine bağlayan bir devrimci/sınıfsal bakış açısıyla formüle etmektir. Ters durumda verilecek mücadele Türkiye kapitalizmini aşmak yerine onu ıslah etmek ve düze çıkarmak sonucuna yol açar. Zira anti kapitalist-sosyalist bir perspektif ve programdan yoksun olmak burjuva toplumun çerçevesini aşmayı olanaksızlaştırır.

Kapitalizme ve kapitalizmin bunalımına karşı mücadeleyi “saray çetesine”, onun hükümetine ve bu hükümetin-diktatörün uyguladığı politikalara indirgemek de işçi sınıfının ve onun öncüsü olma iddiasında bulunanların sorunu olamaz. *İşçi sınıfının ve devrimci sınıf partisinin sorunu*, hükümetleri, partileri ve kişileri değil; kapitalist sömürü düzeni ve onun sınıf egemenliğini hedef almaktır. Onların sorunu, bizzat kapitalizmin yarattığı sorunlara kapitalist düzenin içinde çözüm bulmak değil, onu aşmaktır. Dolayısıyla kriz vesilesiyle, işçi sınıfının dikkati sömürünün, yoksulluğun, hak ve özgürlüklerden mahrum olmanın nedeni olan kapitalist sisteme, onun ortadan kaldırılması zorunluluğuna çekilmelidir. Zira işbirlikçi tekeli burjuvazinin sınıf egemenliği ve emperyalizme kölelik, yapısal krizlerin ve bu krizlerin ürettiği sonuçlar gelmez ağır faturaların, bu faturaların işçi sınıfı ve emekçilerin yaşamında yarattığı ağır yıkımların gerçek nedeni ve dolayısıyla sorumlusudur.

Yaşamakla yaşamamak arasında ince bir çizgideyiz

Ekonomik kriz artık hayatımızı derinden etkilemeye başladı. Doğalgaza, elektriğe gelen zamların yanı sıra temel tüketim maddelerine yapılan gizli zamlar elimize geçen üç kuruşu da eritti. Ay sonunu getirmek zaten biz işçiler için hiç kolay değildi, artık iyice zorlaştı.

Kriz sadece zamlarla yüzünü gösterseydi, belki bunca çileye katlanmış biz işçiler hayatta kalmanın bir yolunu bulabilirdik. Yani et girmeyen evlerimizde artık meyvenin de girmemesine alışır, makarnaya talim edebilirdik. Fakat krizi görmezlikten gelmekle ya da “kemmer sıkılmakla” hayatta kalınmıyor artık. Çünkü işsizlik kılıcı tepemizde sallanıyor. Elimizdeki üç kuruştan da olmak an meselesi. Kriz ortamında da iş bulmak mümkün değilken karşımıza tek bir seçenek çıkıyor; o da açlık.

“Kriz var, dolar yükseldi” sözleri ile işçiyi kapı dışarı etmek patron için iş bile değil. Bunu türlü oyunlarla birleştirerek kazanılmış hakların da üzerine oturarak yapıyor.

Çalıştığım fabrikada bayram öncesi işten atmalar yaşandı. Sebep kriz. Ancak işçi arkadaşlara imzalatılan kağıtlarda işçinin kendi isteği ile işten ayrıldığı belirtilmiş. Böylece patron ihbarı da tazminatı da ödemek zorunluluğundan kurtulmuş oldu. İşten atılan arkadaşlarımızın sayısı ise belli değil. Fabrika korku filmi gibi. Her an çeşitli senaryolar geliyor. İşten atılanların sayısı her geçen gün artıyor. “Depodan da atılan varmış” gibi kulaktan kulağa yayılan bu laflar işsizlik korkusunu daha da arttırıyor. “60 kişi atılacak, liste insan kaynaklarında” gibi söylentiler ise kol geziyor. Herkes bir

yandan işten atılan arkadaşı için üzülürken bir yandan de kendisi işten atılmadı diye seviniyor. Ancak sıranın kendisine geleceği günü korkuyla bekliyor.

Ücretsiz izne çıkarılanlar şanslı sayılıyor. Artık işsiz kalmaktansa birkaç hafta sigortanın yatırılmaması ya da eksik maaş alınması işçiler için şans sayılıyor. Kısacası patron ölümü gösterip sıtmaya razı ediyor bizi.

Geride kalanlar ise eleman eksikliği gerekçesi ile baskı altına alınıyor. Kola-yından izin alınmıyor ya da çalışma koşullarına ilişkin itirazın varsa bunu dile getiremiyorsun. Göze batmamak için herkes kafası önünde sessizce çalışıyor.

Kriz bizim için bu denli korkunç bir durum yani. İşten atılma korkusu ile iyiden iyiye köleleşmek ya da işsiz kalıp açlıkla boğuşmak! Biz bunu yaşarken patron için değişen pek bir şey yok. Az işçiyi yine aynı işi çıkaran da o. Hem de artık eskisinden daha fazla sinmiş işçilerle. Yani onun için dikensiz gül bahçesi şu an fabrika. Kulağımıza patronun kriz sebebiyle villalarını sattığı da gelmedi. Her gün işe aynı lüks otomobili ile gelen de o. Açacağı ek bölüm planını bir süreliğine ertelemenin dışında her şey yolunda. Bu da bizim patron için sadece kârını etkileyen bir husus.

Zarar mı? Patronun yanından yakınından geçmiyor. O sadece bizler için var. Bizlerin sırtına basarak krizi bir güzel fırsata çevirmiş oldular. Biz ise örgütlenmezsek açlıkla, işsizlikle, kölelikle koyun koyuna yaşamaya devam edeceğiz; ki yaşamak denirse buna!

İKİTELLİ'DEN BİR PETROKİMYA İŞÇİSİ

Trakya'dan işçiler ekonomik kriz üzerine yazdı

Trakya bölgesindeki çeşitli fabrikalarda çalışan işçiler, ekonomik krizin yaşamlarına etkilerini gazetemize yazdı.

***

KRİZ İŞÇİLER İÇİN İŞSİZLİK VE YOKSULLUK, PATRONLAR İÇİN DAHA FAZLA KÂRDIR!

Yıllardır bizleri “teğet geçiyor” diye uyuttukları ekonomik kriz bir kez daha ertelenemez biçimde hayatımızın içine canlı kanlı girmiş durumda.

“Dış güçlerin oyunu”, yok “rahip yüzünden” gibi bahanelerin ardına saklanarak, işçi ve emekçileri milli bir meselemiş gibi uyutarak yönetenler ve patronlar paçayı sıyırmaya bakıyor. Ama dış borç almış başını gitmiş durumda, cari açık deliği kapatılmadığı gibi hep büyüyor. Yani o yalanlar ve safsatalarla atlatabilecekleri bir durum yok ortada.

Onlar adına yapılacak olan tek şey var; bir kez daha sorumlusu olmadığımız krizin tüm yükünü sırtımıza yüklemek. Zaten hayat pahalılığı ve birbiri ardına gelen zamlarla bunu yapmaktalar ama bununla da sınırlı kalmayacak. Şimdi kriz bahanesi ile işten atmalar yaşanacak. Daha az işçi ile daha fazla iş yapma yoluna gidecekler. Bizlerin payına daha fazla yoksulluk, işsizlik olacak. Patronlar ise ceplerini para ile dolduracak.

Şimdi yaşanacaklar ortada; sorun buna karşı emeği ile geçinen bizlerin ne yapacağıdır. Sorumlusu olmadığımız bir krizin faturasını milli safsatalarla ödemeyi kabul mü edeceğiz, yoksa tüm bu saldırıların karşısına hep beraber dikilecek miyiz? Biri bizi kapitalizmin barbarlığına götürecektir. Diğer yol ise tüm sorunların kaynağı olan sömürü düzenine bizler cephesinden verilmiş iyi bir yanıt olacaktır.

VELİMEŞE'DEN BİR METAL İŞÇİSİ

***

HARIL HARIL ÇALIŞIRKEN KÂRLARINA ORTAK MI OLDUK Kİ KRİZLERİNİN FATURASINI ÖDEYELİM!

Sema Kalıp'ta çalışıyorum. Şu an fabrikada işler durgun. Fabrikada tam bir ölüm sessizliği var. Her an her şey olabilir. Hatta fabrika bile kapanabilir. 300 kişi olarak sanki krizin sorumlusu bizmiş gibi kapı önüne konabiliriz. Bundan

yaklaşık 1 yıl önce işler çok yoğundu. 3 vardiyalı harıl harıl çalışıyor ve işleri yetiştirmekte zorlanıyorduk. O zaman patron cebine giren milyon dolarlardan maaş dışında bir şey görmezken, şimdi sanki krizin sebebi bizmiş gibi kafamızı ko-parmaya çalışıyorlar.

SEMA KALIP'TAN BİR İŞÇİ

***

KRİZLERİN SEBEBİ, KEMERLERİNİ SIKMAKTA ZORLANAN KOCA KARINLI EMBESİLLERDİR!

Ekonomik krizin derinden etkilediği kesim elbette üretimin en temel halkasını oluşturan biz işçi ve emekçileriz. Olaya basit olarak da baktığımızda bir çalışanın dışarıdan aldığı eşya veya barınma için tükettiği her şeye zam gelirken, buna karşılık kendi maaşında herhangi bir artış olmuyor. Bu da çalışan kişinin emeğinin dışarıya yani başkalarına daha fazla gitmesine neden olmaktadır. Elbette ki bu başkaları üretim araçlarını elinde tutan kapitalistler, yani patronlardır. Bir bakıma sistem kendi sorunlarının ve hatalarının bedelini çalışan kesime ödetiyor.

En “demokratik” kapitalist devlette bile bir emekçinin sadece bir oy hakkına

sahip olduğu gerçeğini biliyoruz. Ve dahası bu seçme hakkı denilen olayın da ne tür oyunlar veya menfaatçi çabalarla hiçleştirildiğini anlıyoruz. Peki durum buyken, yani bir çalışan yönetim kısmında neredeyse hiçbir etkinliğe sahip olmamasına rağmen çıkan ekonomik ya da siyasi krizlerin faturasını neden ödemek zorunda kalsın?

İnsan kullanmadığı bir elektrik, su veya doğalgazın faturasını öder mi? Aslında baktığımızda bu örnek bile somut ve oldukça gerçekçi bir örnek oldu. Çünkü Türkiye’de faturalara koyulan vergiler sayesinde harcadığımız miktarın çok daha fazlasını ödüyoruz. Sürekli yapılan zamlarla birlikte katlanmaya da devam ediyor. Olayın özeti burada yatmaktadır.

“Ülke menfaati” ve benzeri söylemler kaba birer palavradan ibarettir. En sefil yaşamı süren ve milyonlarcasının açlık sınırının altında yaşadığı bir yerde bu insanlardan kemerini sıkmalarını beklemek adil ve ikiye bölme değil de nedir? Çünkü bir diğer tarafta kemerini sıkmakta bile zorlanan büyük karınlı embesiller varken, eğer ülke yönetiminde bu bedelleri ödeyenler olsaydı sürekli krizler çıkar mıydı? Kendini güvenceye almış bir dev-

let yöneticisi ya da bir patron ekonomik kriz çıktığında aç mı kalacak? Peki, asgari ücrete çalışan insanlar aynı şekilde rahat olabilirler mi?

Düşünsenize yaşadığınız tüm hayat bulduğunuz yerde kölece çalışmaktan geçiyor ve ay sonunda halen yaşadığınızı, dışarıda kalmadığınızı veya aç kalmadığınızı dua ediyorsunuz. Bu insanca bir yaşam olabilir mi hiç? Gelir dağılımındaki eşitsizlik, bir tarafta her istediğini yapabilen azınlık bir kesime karşılık diğer tarafta kıt kanat geçinebilen milyonlarca kişinin yaşamına denk düşüyor. Tüm bu sebepler ve sonuçları gösteriyor ki krizleri çıkartanlar da bundan faydalananlar da hep burjuvalar oluyor. Üreten sınıf ip-leri eline almadığı sürece bu ip kendisine dolandırılacak ve bir taraftan sıkılarak hep yönlendirilecektir. Patronlar kaşıkla verip kepçeyle alacak ve onlara sadece yaşayabilecekleri kadar para verip köle gibi kullanmaya devam edeceklerdir.

Biz işçiler olarak sorumlusu olmadığımız krizlerin bedelini ödemeyi reddetmiyoruz. Bize dayatılacak olan kemer sıkma adı altındaki saldırılara dur diyecek bir örgütlü mücadele içinde olmalıyız.

ÇERKEZKÖY'DEN BİR METAL İŞÇİSİ

MMK Metalurji patronu ve Çelik-İş krizin faturasını işçiye kesti!

2017 MESS Grup toplu iş sözleşmesi kapsamında Dilovası ve İskenderun'da iki fabrikası olan MMK Metalurji krizin faturasını işçiye kesti. Dolar kurundaki yükselişten kaynaklı sorunlar yaşadığını belirten şirket, işyerinde yetkili sendika olan işbirlikçi Çelik-İş ile işçilerin sözleşme kapsamında hak ettikleri 6 aylık enflasyon zammına ve 15 günlük ikramiyelerine el koydu.

4 Eylül'de fabrikada işçileri toplayan Çelik-İş Gebze Şube Başkanı Şerafettin Koç ve şirket yöneticileri işçilere Şubat ayına kadar enflasyon zammı ve 15 günlük ikramiyelerinin yatırılmayacağına dair karara vardıklarını açıkladı. Bu kapsamda Çelik-İş ve patron tarafından bir

protokol imzalandığı belirtildi.

HAK GASPI, ÇELİK-İŞ'İN İŞTEN ATMAYA "ALTERNATİFİ"!

Toplantıdan önceki günlerde bölüm bölüm gezen sendikacılar işten atılmaları dair söylentiler yaydılar. Üretimde ve idari bölümde çalışan toplam 30 kişinin işten atılacağı bilgisi bizzat sendikacılar tarafından yayıldı. Şirket müdürü "Biz 150 kişi çıkartma kararı aldık. Bunu Çelik-İş'e bildirdik. Sendika da bize 'İşten atmayın biz Şubat ayına kadar enflasyon zammı ve 15 günlük ikramiyeleri almalıyım' dediler. Biz de bu konuda mutabık olduk" açıklamasını yaptı. Ardından Şerafettin Koç da benzer açıklamalarda

bulundu. Şubat ayında tekrar şirket yöneticileri ile yan yana gelip gidişata göre kararlar alacaklarını belirttiler.

İŞÇİLER TEPKİLİ: "KRİZ BAHANE, BAYRAMDA BİLE MESAIYE KALDIK"

Duruma tepki gösteren işçiler ayrıca, sözleşmenin üzerinden uzun zaman geçmesine rağmen hâlâ sözleşme kitapçığının ulaştırılmadığını, bu yapılanın bir gasp olduğu dile getiriyorlar. Krizin bahane olduğunu, fabrikada tıklım tıklım bobin ve sipariş olduğunu, bayramda bile mesaiye bırakıldıklarını belirtiyorlar. MMK Metalurji işçileri 7/24 çalışıyorlar. İzin günleri ise yönetim tarafından hafta içi kullanılıyor.

RMK Tersanesi'nde iş bırakma

İstanbul Tuzla'da bulunan RMK Tersanesi bünyesindeki Umut Gemi taşeronuna bağlı olarak çalışan işçiler iki aydır ücretlerini alamıyorlar.

Taşeron işçileri ücretlerini alabilmek için 27 Ağustos'ta çalıştıkları gemide iş bırakma eylemi yaptılar.

İşçilerin topluca iş bırakması üzerine RMK patronu, işçilerin alamadığı iki aylık ücretleri ödeyeceği sözünü verdi.

Bunun üzerine tersaneden ayrılan işçiler kıdem ve ihbar tazminatları için ise mahkemeye gideceklerini dile getirdiler.

Linde Gaz'da işten atmaya karşı direniş!

Gebze'de kurulu Linde Gaz'da çalışan İbrahim Sabak, tazminatsız bir şekilde işten atıldığı için 5 Eylül'de iş yeri önünde direniş başlattı.

Gebze Organize Sanayi Bölgesi'nde (GOSB) bulunan Linde Gaz'ın patronu, bir müşterinin ona hediye ettiği kuru pastayı alan İbrahim Sabak isimli işçiyi,

"iyi niyeti suistimal ettiği" iddiasıyla tazminatsız şekilde işten attı.

Bunun üzerine Sabak fabrika önünde direnişe geçti. Keyfi ve haksız işten atılmalarının önüne geçilmesini talep eden Sabak, mağduriyetinin giderilmesini, yapılan haksızlıktan vazgeçilmesini talep ediyor.

Şimşek Tekstil işçileri mağdur!

Kurban Bayramı'ndan birkaç gün önce kapanan Şimşek Tekstil'in işçileri içeride kalan ücretlerini, kıdem ve ihbar tazminatlarını alamıyorlar.

Adana Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan Şimşek Tekstil'e iki yıl önce kayyum atanmıştı.

DEV TEKSTİL'e bilgi veren işçiler, içeride kalan haklarını almak için arabulucuya başvurduklarını, tuttıkları avukat yoluyla mahkemede haklarını arayacaklarını söyledi.

DEV TEKSTİL, çalışıldığı dönemde de işçilerin haklarını alamadığını, ücretlerin geç ödendiğini, içeride sürekli işçi alacaklarının kaldığını belirtti. Bu sorunların sürekli yaşandığı Şimşek Tekstil'de daha önce de işçiler toplu halde işten çıkmış, haklarını almak için dava açmışlardı.

DEV TEKSTİL yaptığı açıklama ile işçileri yaşanan sorunlara karşı örgütlenmeye çağırdı.

Şireci Tekstil'de 10 işçi daha atıldı

Antep'teki Başpınar Organize Sanayi Bölgesi'nde kurulu Şireci Tekstil'de işten atma saldırısı devam ediyor.

Kriz bahanesiyle işten atma saldırılarının ve ücretsiz izinlerin yaşandığı fabrikada 27 Ağustos Pazartesi günü 10 işçi daha işten atma saldırısıyla karşılaştı.

Yakın zamanda krizi gerekçe gösteren Şireci Tekstil patronu yüzlerce işçinin işine son vermiş ve çok sayıda işçiyi ücretsiz izne göndermişti.

Şireci Tekstil'de çalışan işçiler ücretlerin bir yıldır düzenli ödenmemesine karşı Mayıs ayı sonunda iş bırakma eylemi yapmış ve maaşlarıyla birlikte gasp edilen asgari geçim indiriminin (AGİ) de ödenmesini talep etmişti.

İşsizlik fonunun yağmalanmasına izin verme!

İşsizlik Sigortası Fonu hayata geçirildiği 2000 yılından bu yana sermaye sınıfının iştahını kabartıyor. Fonda büyük çoğunlukla işçi ve emekçilerden kesilenlerle biriken muazzam miktarda para patronlar için o günden beri yağmalanacak yeni bir imkân oldu. Oysa sözde işten atılanlar için bir güvence olacaktı.

Henüz uygulanmaya başlamadan, gündeme geldiği andan itibaren sınıf devrimcileri tarafından işçi ve emekçiler, "Oltanın ucundaki yem; İşsizlik Sigortası Fonu!" diye uyarılmıştı. Yapılmak istenenin işsizlere bir güvence sağlamak değil; milyonlarca işsiz olduğu, sürekli katlanarak arttığı Türkiye'de, kapitalist sistemin yarattığı bu sorunun kullanılarak amacın sermayeye kaynak yaratmak olduğu açıklanmıştı. Şimdi sonuçlarını yaşadığımız, işten atılan işçilerin, işsiz kalanların bu fondan neden faydalanamayacağı dile getirilmişti. Dönemin Bülent Ecevit'in başbakanlığındaki DSP-MHP-ANAP ortaklığındaki 57. hükümet, işsizlik sigortasını "işçi sınıfının son 30 yıldaki en önemli kazanımı" diye yutturmaya çalışmış, sendika ağaları da bu koroya katılarak kendilerine paye biçmişlerdi.

Fon, son olarak da "tek hesap" sistemi ile havuza devredileceğine yönelik haberlerle gündeme geldi. Daha kolay yağmalanabilmesi için İşsizlik Sigortası Fonu zaten gerek AKP'nin gerekse sermaye sınıfının gündemindeydi. Her ne kadar Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (CBK), İşsizlik Sigortası Fonu'nu kapsam dışı bırakmış olsa da, "tek hesap" sistemi ile havuza devredilmeyecek olsa da bu, fonun daha fazla yağmalanmasından

vazgeçildiği anlamına gelmiyor. Aksine, zaten işsizler için önemli bir hak olan işsizlik sigortası, bu fonda biriken paralar nedeniyle de patronlar için önemini koruyor.

İşten atılanların bu fondan yararlanma şartlarındaki adaletsizliğe gelmeden önce patronların fondan nasıl yararlandığına dikkat çekmek gerekiyor. İşsizlik Sigortası Fonu'nda Temmuz 2018 itibarıyla 123 milyar 500 milyon lira birikti. Ancak sadece 17 milyar lira işsizlik ödeneği olarak kullanıldı. Fonun kuruluşundan bu yana hep böyle oldu.

Fonda bugüne kadar toplanan paranın 184 milyar lira olduğu açıklandı. Ancak bunun sadece 64 milyar lirası harlandı. Sadece üçte biri işten atılanlara gitti, üçte ikilik bölüm doğrudan patronlara aktarıldı. Fon bütçesinden 2014-2018 Mart ayları arasında toplam 48,2 milyar lira tutarında harcama yapıldı. Bunun yalnızca 12,8 milyar lirası işsizlik ödeneği için kullanıldı.

Fon hesaplarını denetleyen Sayıştay 2013, 2014 ve 2015 yıllarında İşsizlik

Sigortası Fonu'nda ki 553 milyon liranın nereye gittiğinin bilinmediğini açıklamıştı. Yine GAP'a borç diye fondan verilen 11 milyar 500 milyon lira 2012 yılından bu yana hâlâ tahsil edilmiş değil. Ayrıca her seçim döneminde geçici olarak işe alınan, İŞKUR eğitim programlarından faydalandırılanlara oy olarak geri dönsün diye fondan para verildi. Öte yandan biliyoruz ki işsizlik fonu patronların yağmasına sonuna kadar açıktır. Örneğin bu fondan 80 milyon 300 bin lira, Soma'da 301 madencinin ölümünden sorumlu olan firmaya verilmiştir. Kuşkusuz ki işsizlerin kullanması gereken bu fonda biriken paranın patronlarca yağmalandığını gösteren çok daha fazla örnek vardır.

Tüm işçilerden fon kesintisi yapıyor ancak faydalanmaya gelince çok sınırlı sayıda işçi faydalanıyor. Yararlanma koşulu olarak işçilerin son 6 ayda bilfiil çalışmış olması gerekiyor. Son yapılan değişiklik ile son 120 gün içinde sigortası yatmayan işçilerin de bu haktan faydalanabileceği söyleniyor. Ancak bu tümüyle göstermeliktir ve ciddiye alınır hiçbir

yanı yoktur. Kaldı ki çoğunlukla patronlar kıdem ve ihbar tazminatı vermemek için işçileri işten çıkarırken "yüz kırtarıcı suç" diye bilinen iş kanunu maddesini gerekçe gösteriyorlar. Böylece işçiler diğer haklarının yanı sıra işsizlik parası da alamıyorlar.

İçinde bulunduğumuz kriz koşulları bir kez daha işsizler ordusunun büyüyeceğini gösteriyor. Bu durum işsizlik sigortasını daha yakıcı hale getiriyor. Ancak sermaye sınıfının krizde olmadığı zamanlarda da işsizlik kapitalist sistemin doğal bir sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır. Yani sömürü düzeninin 'olağan' seyriyle gittiği dönemlerde de bilinçli olarak milyonlarca işsiz, iş güvencesine yönelik bir tehdit olarak hep kullanılmaktadır.

Kapitalist sömürü altında işçi sınıfının emeğinin korunması mücadelesinde elde ettiği bir haktır işsizlik sigortası. Bu nedenle bu hakkın gasp edilmesine, yağmalanmasına izin verilmemelidir. Dahası mevcut hali oldukça yetersiz olan bu hakkı gerçek anlamda işçilerin kullanabilmesi için fondan faydalanma koşullarının yeniden düzenlenmesi gerekmektedir. Özellikle içinden geçilen kriz koşullarında bu gibi talepleri bir bütün olarak ele alan bir mücadele programıyla hareket edilmelidir.

* İşten atmak yasaklansın. Herkese iş, tüm çalışanlara iş güvencesi!

* İşsizlik sigortası fonundan faydalanma koşullarının önündeki tüm engeller kaldırılmalı!

* İşsizlik sigortası fonu tüm işsizleri de kapsayacak şekilde genişletilsin!

* İşsizlik sigortası fonu işçilerden değil, işçileri işten çıkaran patronlardan kesilsin!

* İnsanca yaşamaya yetecek işsizlik parası!

"İşini istemek suç değildir!"

Direnen Nursel Tanrıverdi ve Selvi Polat, ihraç saldırısına karşı Bakırköy'de direnişlerini 20 Eylül'de de sürdürürken gözaltına alınarak ertesi gün "Bakırköy Özgürlük Meydanı'na 200 metre yaklaşmama" yasağına uymadıkları gerekçeyle tutuklandılar.

Tutuklama saldırısına karşı 3 Eylül'de Bakırköy Özgürlük Meydanı'nda yapılan eylemde "İşini geri istemek suç değildir! Nursel ve Selvi öğretmen serbest bırakılsın" yazılı ozalit açtı.

Sloganlarla başlayan eylemde söz alan direnişçi emekçi Ömer Açı; Tanrıverdi ve Polat'ın 2 yıl kadar önce KHK ile ihraç edildiğini ve İstanbul'un dört meydanında birlikte direndiklerini söyledi. İşlerini isteme meşru talebinin suç olmadığını, eylemlerini sürdüreceklerini belirtti.

İhraç kamu emekçileri adına basın açıklamasını ise Sinan Eşiyok okudu. Darbecilikle mücadele adı altında demokratik haklara saldırdığı, OHAL'in

sözde kaldırılmasına karşın daha ağır koşulların yaşandığı belirtilen açıklamada hükümet politikasını eleştiren herkesin baskılarla karşılaştığı ifade edildi. Cumartesi Anneleri'nin eylemlerinin yasaklandığı, kamu emekçilerinin tutuklandığı kaydedilen açıklamada 70 haftalık direnişlerinin de seçim bahanesiyle saldırıya uğradığı ve alanların yasaklandığı hatırlatıldı. Kamu emekçilerinin direniş sesinin susturulamayacağı vurgusuyla açıklama sonlandırıldı.

4 yıl aradan sonra Greif işgaline dava

10 Şubat 2014 tarihinde, yaklaşık 600 işçi toplu sözleşme talepleri için İstanbul Hadımköy'deki Greif çuval fabrikasını işgal etmiş, 60 gün sonra gerçekleşen polis saldırısıyla işgal kırılmıştı. Patron ile yapılan protokol gereği şikayetler çekilmesine karşın, aradan 4 yıl geçtikten sonra sermaye devleti tarafından Greif işgaline dönük dava açıldı.

191 kişinin yargılandığı dava Gaziosmanpaşa 10. Asliye Ceza Mahkemesi'nde 12 Kasım günü görülecek. İddianamedeki suçlamalar fabrika işgali, işyerinin faaliyetine engel olmak, "yasa dışı direniş", "kolluk görevlilerine mukavemet" olarak yer alıyor.

Yanı sıra, 5237 sayılı TCK'nın 53/1 maddesindeki "güvenlik tedbirleri"nin de uygulanması istenirken, bu maddede

seçme-seçilme hakkının kaldırılması, vakıf, sendika, dernek üye ve yöneticiliğinin engellenmesi gibi hükümler yer alıyor.

Davaya dayanak olarak gösterilen gerekçelerin başında DİSK'e bağlı Tekstil İşçileri Sendikası yöneticilerinin yönlendirmesiyle direnişi bırakarak karakolda ifade veren işçilerin dilekçeleri geliyor.

"İŞGAL, GREV, DİRENİŞ" ANLAYIŞI HEDEFTE

Devrimci Tekstil İşçileri Sendikası (DEV TEKSTİL), geçtiğimiz günlerde düzenlediği bilgilendirme toplantısında, 4 yıl sonra bu davanın açılmış olmasının "işgal, grev, direniş" anlayışına dönük bir saldırı olduğunu ifade etmişti.

DEV TEKSTİL, 1980 darbesinden sonraki süreçte gerçek anlamda bir grev olan

Greif işgalinin yargılanmasının, sermaye devletinin Greif şahsında işçi sınıfının fiili-meşru mücadelesini hedef alması anlamına geldiğini vurgulamıştı.

GREİF'TE NE OLMUŞTU?

Bir yıl gibi bir süre boyunca örgütlenme süreci geçiren Greif işçileri, 44 taşeronun olduğu fabrikada, başta taşeronluğun kaldırılması talebi olmak üzere talepleri için 10 Şubat 2014 günü fabrikayı işgal etmişlerdi. Üyesi oldukları DİSK Tekstil Sendikası'nın bürokratları tarafından hiçbir destek görmedikleri gibi ihane uğrayan işçiler, kurdukları bölüm ve fabrika komiteleri aracılığıyla işçi demokrasisini gerçekleştirdiler. 60 gün süren işgal, DİSK Tekstil Sendikası'nın da "katkıyla" polis saldırısıyla sonlandırıldı.

Süperpak işçilerinden dayanışma etkinliği

Selüloz İş Sendikası'nda örgütlü Süperpak işçileri grevlerinin 59. gününde (17 Ağustos) dayanışma etkinliği gerçekleştirdi.

Ön sürecinde Ege İşçi Birliği'nin de desteğiyle yapılan etkinlik hazırlıkları hafta başından başladı. Ayrancılar'da örgütlü olan, Form Mukavva, Dr Oetker, Japar, İmpo Motor, Polkima, Yatsan fabrikalarının temsilcileriyle görüşülerek etkinlik çağrısı yapıldı. Ayrıca Ayrancılar'da işçi servis duraklarında etkinliğe çağrı yapan dayanışma bildirileri dağıtıldı. İzmir'de ise Türk-İş, DİSK, KESK'e bağlı şubeler ve TM-MOB'yi ziyaret eden işçiler dayanışma bildirimleriyle direnişe destek isteyerek etkinliğe çağrı yaptılar.

Başından sonuna Süperpak işçilerinin emeği ile örgütlenen etkinlik saat 19.30'da başladı.

Dayanışma etkinliğinde Süperpak işçilerinin yaptığı sunumda grevlerinde iki ayın geride bırakıldığı söylendi. Taleplerinin gayet insani talepler olduğu ve patronun bu talepleri hiç görmemesi üzerine toplam üç fabrikada 240 işçinin grev dediği ifade edildi. Kendileriyle beraber direnişte olan Flormar işçilerinin direnişleri, KHK ile ihraç edilen kamu emekçilerinin direnişleri selamlandı. Konuşmanın devamında Süperpak işçilerinin yaşadığı sömürü anlatıldı.

Süperpak işyeri temsilcisi İsmail Güderoğlu 59 gündür sıfır zam dayatmasında bulunan patronla bir temas sağlanmadığını belirtti.

Türk İş Ege Bölge Başkanı Süleyman Yıldırım ve **Kani Beko** da etkinlikte konuşma yaptı.

Ege İşçi Birliği konuşmasında "Grevin sesi olmaya, fabrikalarda, havzalarda anlatmaya devam edeceğiz. Grevlerde tek başına bir fabrika kazanmaz. Siz kazanırsanız yanınızda ki fabrika da kazanacak, başka fabrikalar da kazanacak" denildi.

Form Mukavva Temsilcisi ve Yatsan İşyeri Temsilcisi de yaptıkları konuşmada grevci arkadaşlarını hiç yalnız bırakmadıklarını ve dayanışmalarının süreceğini vurguladılar.

BDSP konuşmasında ise kriz, emperyalist savaş vb. gelişmelere değinilerek; "Grevi kazanmanın, krizlerden kurtulmanın yolu da işçilerin bağımsız örgütlenmeleri ve mücadele etmelerinden geçer" denildi.

Muğla'da direniş dördüncü haftasında

Muğla Taşıt Muayene İstasyonları İşletim A.Ş.'de işten atma saldırısına karşı başlayan direnişi 21. gününde (3 Eylül) DİSK, KESK ve parti temsilcileri ziyaret etti.

Açıklamanın yapılacağı alana kısa bir mesafeden yürüyüşle gitmek isteyen kitlenin önü polis tarafından kesilirken yapılan görüşmeler sonucu yürüyüş sürdü.

Açıklamada ilk olarak Nakliyat-İş Esşehir Anadolu Şube Başkanı Ali Özçelik söz alarak direniş sürecini özetledi.

Basın açıklamasını ise Nakliyat-İş

Genel Başkanı Ali Rıza Küçükosmanoğlu yaptı. Küçükosmanoğlu, işçilere yönelik yapılan haksızlığı ve kanunsuzluğu protesto etmek için toplandıklarını belirterek işçilerin sadece anayasal haklarını kullanarak sendikaya üye oldukları için işten atıldıklarını belirtti. İşçileri sendikadan istifa ettirmek için tehditler savuran patronun e-devlet şifrelerini zorla aldığını hatta işçilere silah gösterdiğini hatırlattı. Bu baskı ve saldırılara rağmen direnişin kazanıma kadar süreceğini söyledi.

CHP Muğla milletvekilleri adına ko-

nuşan Süleyman Girgin işten atma saldırısını kınayarak dayanışma çağrısı yaptı.

Son olarak bir kadın bir de erkek işçi söz aldı. Sendikalaşma süreçlerini ve yaşadıkları baskıları anlatan işçiler, patronun attığı işçilerin yerine başka illerden işçi getirerek işi yürütmeye çalıştığını ancak bunda başarılı olamadığını aktardılar. Muğla halkından da destek ve dayanışma beklediklerini, atılan işçiler geri alınacağı ve toplu iş sözleşmesi imzalanacağı kadar mücadelenin devam edeceğini belirttiler.

Türkan Albayrak: İşe direnenek geri dönen işçi istemiyorlar!

2004 yılında Türk Telekom'da hakkını aradığı ve tacize karşı çıktığı için, Paşabahçe Hastanesi'nde ise sendikaya üye olduğu için 2010 yılında işten atılan ve direnenek iki defa işine iade edilen Türkan Albayrak AKP döneminde 3. kez işten atıldı.

Son olarak 8 yıldır çalıştığı Sarıyer İlçe Sağlık Müdürlüğü'ndeki işinden "güvenlik soruşturması" ve "arşiv araştırması" gerekçesiyle tazminatsız bir şekilde 15 Ağustos'ta işten atılan Albayrak ile yaşadıklarını konuştuk.

şeyimi biliyorlar. Bir suç işlesem zaten işyerinde çalışıyor olmazdım. Yani işten atılmam; direnmeye, direnenek işini alabilmeye karşı yapılan bir hareket!"

"BEKLEMEDİĞİM BİR ŞEY DEĞİL"

Temizlik işinde çalıştığını belirten Albayrak, 14 Ağustos akşamı olduğu gibi 15 Ağustos'ta da temizliği bitirdikten sonra kendisini çağırdıklarını belirterek şunları aktardı: "Çok üzgün olduklarını söyleyerek işten atıldığımı gösteren evrakı verdiler.

İmzalamamı istediler, imzalamadım. Onlar da yüzüme karşı 3 kez okudular. Ben de 'bu benim beklemediğim bir şey değil, gerekeni yapacağım' dedim ve odadan çıktım. Diğer arkadaşlarımla beraberleşip iş yerinden ayrıldım.

15 Ağustos'ta bayram vardı. Kurban

Bayramı geçince direnişe başladım dedim ve başladım. Bugün buradayım."

"İKTİDAR; 'BENDEN OLMAYAN YAŞAMASIN ÖLSÜN' DİYOR"

Tek talebinin işine geri dönmek olduğunu belirten Albayrak, "Çünkü güvenlik ve arşiv araştırması sebebi ile işten atılan insanların başka bir işe girme şansı yok. Emekli olma şansı yok" diyerek sözlerini şu şekilde sürdürdü: "İktidar; 'benden olmayan yaşamasin ölsün' diyor.

Nasıl ki Hitler kendisinden olmayan insanları gaz odalarında yaktı. O da bizlere aynısını yapıyor. Çünkü kendisinden olanların ona yeteceğini düşünerek bizleri yok etmeye çalışıyor. Ben de direnenek tekrar iş hakkımı alacağım, direneceğim."

Çalıştığı birimin hafta içi 13.00-17.00 saatleri arasında çalıştığını ve bu nedenle direnişini de bu saatlerde sürdüreceğini belirten Albayrak, "Şartlar ne olursa olsun, neyle karşılaşsam karşılaştığım işime geri dönünceye kadar direneceğim. Beni hiçbir şeyle korkutamazlar" dedi.

"BU ABLUKADAN ANCAK DİRENEREK ÇIKILABİLİR!"

Albayrak, iktidarın "taşeron kadro" yalanına karşın "güvenlik soruşturması" ve "arşiv araştırması" gerekçesiyle kendisiyle aynı akıbeti paylaşarak işsiz kalan binlerce işçiye yaptığı çağrıda "Onlara direnme çağrısı yapıyorum, korkmamalarını istiyorum. Korkunun bir sonu yok; biz korktukça daha çok üstümüze geliniyor. Onların iki dudağının arasında bırakılmak gerekiyor" dedi.

Düzen mahkemelerine başvurmanın çözüm olmadığına, hele ki bu süreçte gerçek bir adalet beklemenin boşuna olduğuna dikkat çeken Albayrak, "Mahkemedemden bir şey beklemek de mümkün değil. O yüzden direnme çağrısı yapıyorum. Bu ablukadan ancak direnenek çıkılabilir, başka türlü çıkamayız" diye konuştu.

Albayrak son olarak herkesi direnişe, dayanışmaya davet etti ve "Ne kadar çok olursak o kadar güçlü oluruz" diyerek sözlerini sonlandırdı.

KIZIL BAYRAK / İSTANBUL

"DİRENEREK İŞİNİ ALABİLMEME KARŞI YAPILAN BİR HAREKET!"

Albayrak, Sarıyer Kaymakamlığı'nın yanındaki parkta 3 Eylül'de başlattığı direnişte önceki direnişinden sakladığı önlüğünü giydiğini belirtirken üçüncü defa yaşadığı işten atma saldırısına karşı şunları ifade etti:

"AKP dönemi ile birlikte üçüncü kez işten atılıyorum. İki kez işe geri aldılar. Bu dönemde kendi yarattıkları OHAL'i fırsat bilerek 'FETÖ'cüler', 'bölücüler' diyerek bir sürü insanı işsiz bıraktılar. Başta memurlar olmak üzere..."

Beni işten atmalarının sebebi; işe direnenek geri dönen işçi istemiyorlar. O yüzden beni işten attılar. Güvenlik ve arşiv araştırmamı o zaman da biliyorlardı. 8 yıldır aynı işyerinde çalışıyorum. Her

KPSS'nin ardından zabıta memuru olarak atandığı Kadıköy Belediyesi'nde "güvenlik" soruşturması bahanesiyle görevine başlatılmayan ve buna karşı belediye önünde oturma eylemi gerçekleştiren Boran Atıcı ile konuştuk.

- Yaşadığınız süreç hakkında bilgi verir misiniz?

- 2016 yılında KPSS merkezi atamasıyla Kadıköy Belediyesi'ne 92 puanla zabıta memuru olarak atandım. Atamamın ardından güvenlik soruşturması yapıldı. Ben aynı zamanda bir Gezi direnişçisiyim; 7,5 ay Gezi davasından tutuklu kaldım. Dava halen devam ediyor. Güvenlik soruşturmasında çıkan bu dava nedeniyle atamam yapılmıyor.

Belediyeye gelip görüşmeler yaptım. Davanın Gezi davası olduğunu anlattım. Kendilerinin de baskı gördüğünü, zor bir dönem yaşadıklarını anlattılar. Biz de korkmaları için bir sebep olmadığını

Boran Atıcı: İş hakkımı istiyorum!

anlattık. Çünkü göreve atanmam için hukuki bir engel olmadığını, masumiyet karinesi gibi bir kavram olduğunu söyledik. Ancak ısrarla işe almadılar.

Dava açtık karşılıklı. İdare mahkemesi yürütmeyi durdurma talebimizi reddetti, davayı da esastan reddetti. Şu an mahkeme süreci istinafta devam ediyor, yani hukuksal anlamda bitmiş bir dava değil. En son Kadıköy Belediye Başkan Yardımcısı ile bir görüşme yaptım. "Biz seni işe almak zorunda mıyız? İşe almak istemiyoruz" gibi cümleler kurdu.

OHAL döneminde mağduriyetlerini anlatan bir kurum olarak OHAL kalktıktan sonra yaptıklarıyla emek düşmanı olduklarını gösterdiler. Başka bir açıdan

bakıldığında bu emeğimi gasp etmek için bir yönelimdir. Ben de bu nedenle "Kadıköy Belediyesi iş hakkımı gasp etti" dövizimle Kadıköy halkına, belediyenin gerici, emek düşmanı tutumunu anlatmaya çalışıyorum.

- Bundan sonraki süreçte nasıl bir yol izleyeceksiniz?

- Ben her gün Kadıköy Belediyesi önünde oturma eylemi yapıyorum şu an. Bu eylemi sonuna kadar sürdüreceğim. Bunun haricinde 7 Eylül cuma günü bir basın açıklaması yapmayı planlıyorum. Bu süreçte en çok Kadıköy halkı tepkili. "Biz de Geziciyiz" diyorlar. "Bu belediye böyle yapıyorsa başka yerleri düşünmek bile istemiyoruz. Haklı müca-

delende seni sonuna kadar destekleyeceğiz" diyorlar.

Şunu da ifade etmek istiyorum. Kadıköy Belediye Başkanı Aykurt Nuhoğlu direnişe başlayacağını duyduğunda "Biz Boran'ın arkasında kimlerin olduğunu iyi biliyoruz" demiş. Benim arkamda direnişime destek olan Kadıköy halkı var. Bir hesap soracaksa gelip onlardan sorabilir.

- Son olarak ifade etmek istediğiniz bir şey var mı?

- Ekonomik kriz, doların yükselmesi ve halkın alım gücünün düşmesi. Benim yaşadıklarım da bu olayların bir parçası. Ülkede var olan gergin ve anti-demokratik siyaset bizi bu noktaya getirdi. Kimimizi işsiz bıraktı, kimimizi üç kuruşa çalışmaya mahkum etti. Bu sürecin aşılabilmesi için ortak bir mücadele ve dayanışma örmek elzem.

KIZIL BAYRAK / İSTANBUL

İdlib; yeni bir gerilim ve çatışma alanı

2011'de ABD, AB ve bölgedeki işbirlikçileri olan Türkiye, Katar ve Suudi Arabistan tarafından Suriye rejimini devirmek amacıyla başlatılan savaşa 2015 yılında Rusya'nın da doğrudan dahil olmasının ardından gelişmelerin olduğu bugünkü aşamada rejimin devrilemeyeceği görülmüş oldu. Cihatçı çetelerin ele geçirdiği kentlerin Suriye ordusu tarafından birer birer geri alınmasıyla, ülkenin kontrolü asıl olarak Suriye rejiminin eline geçmiş durumda. Dolayısıyla ABD ve Batılı emperyalist devletlerin ve onların bölgedeki iş birlikçilerinin baştaki planları büyük ölçüde iflas etmiş bulunuyor.

Şam yönetimi ülkenin ağırlıklı bir kısmında kontrolü sağladıktan sonra, İdlib rejim için nihai hedef haline gelmiş oldu. Suriye ordusunun İdlib'e yönelik başlattığı kısmi hava saldırısı, beklenen bir operasyonun ilk habercisi kabul edildi. Başta Der'a olmak üzere başkent Şam'ın etrafındaki bölgelerin çetelerden tamamen temizlenmiş olması, İdlib'i tartışmanın merkezine yerleştirmişti. Mevcut durumda cihatçı katillerin kontrolündeki tek büyük yerleşim yeri olan bu kentin rejimin denetimine geçmesi, Suriye için yaşamsal önemdedir.

Dolayısıyla yoğun bir diplomasi trafiği eşliğinde Suriye ordusu İdlib'e dayanmış durumda. Cihatçı çetelerin en büyük kalesi olan bu kentin etrafına büyük bir askeri yığınağın yapıldığı, diğer bölgelerdeki güçlerin de buraya kaydırıldığı ve Suriye uçaklarının kentin üzerine bildiriler atarak burada toplanmış olan çetelere "Teslim olun" çağrısı yaptığı düşünüldüğünde, İdlib savaşının başlayacağı kesin görünüyor. Esad rejiminin bu savaşı da kazanması durumunda, -fili Kürt özerk yapıyla başlattığı müzakere de düşünüldüğünde- İdlib, muhtemelen Suriye savaşında perdenin kapanacağı sahne olacak.

İDLİB SAVAŞI VE ULUSLARARASI

SIYASETE OLASI ETKİSİ

Esad rejiminin İdlib'e yönelik başlatacağı savaş, bölgedeki siyasal dengeleri önemli ölçüde değiştirebilecek ve bölgeyi yeni bir kaosa sürükleyebilecek niteliktedir. Daha savaş henüz başlamamış bulunuyorken uluslararası aktörle-

rin sergiledikleri tutumlar ve yaptıkları açıklamalar bunu göstermektedir. İdlib düğümü, mevcut ittifak ilişkilerinin kopmasına ve yeni tür ittifakların kurulmasına yol açacağı gibi, emperyalist güç odaklarını yeni bir düzeyde karşı karşıya getirecek önemdedir. Nitekim ABD ve Rusya'nın savaş gemileri Akdeniz'e konumlanmış durumda.

Suriye'de belirleyiciliğini önemli oranda yitirmiş olan ABD ve Batılı emperyalistler, Suriye devletinin Rusya ile birlikte İdlib operasyonuna hazırlandıkları bir aşamada Suriye'ye saldırabileceklerini açıklamış oldular. Elbette ki her zamanki gibi "kimyasal silah kullanımı" bahanesiyle... ABD Ulusal Güvenlik Danışmanı Bolton, Rus mevkidaşı Patruşev ile 23 Ağustos'ta Cenevre'deki görüşmesinde "Esad, kimyasal silah kullanırsa yanıtlarının öncekilerden sert olacağı" tehdidinde bulundu. Rusya Savunma Bakanlığı Sözcüsü General Konaşenkov, "Birkaç kaynaktan aynı anda elde ettiğimiz istihbarat verilerine göre, ABD ve müttefikleri Suriye'nin İdlib bölgesinde yeni kimyasal saldırı provokasyonu hazırlıyor. Suriye'nin İdlib bölgesine İngiliz paramiliter 'Oliva askerleri' nakledildi. Kimyasal saldırı provokasyonunun ardından Oliva grubu, zamanında 'Beyaz Miğferliler'in yaptığı gibi sivil halkı kimyasal saldırıdan kurtarma mizansenini sahneleyecek" iddiasında bulundu. "İngiliz özel kuvvetlerinin aktif rol aldığı bu provokasyon, ABD, İngiltere ve Fransa'nın Suriye hükümeti ve ekonomi tesislerine füze saldırısı düzenlemesi için diğer bir bahane olarak kullanılacak" açıklaması yaparak "kimyasal saldırı provokasyonu"yla ABD ve müttefiklerinin dediklerini yapabileceklerine dikkat çekti.

Suriye, çok boyutlu bir küresel krizin de sonucu olarak emperyalist-kapitalist hegemonya mücadelelerinin merkezinde yer alıyor. Tüm emperyalist güç odakları ve bölgesel kapitalist güçler, Suriye üzerinden bölgesel çıkarlarını ve etkinliklerini koruyup güçlendirmenin peşindedirler.

Suriye'deki savaşın en önemli gücü olan ABD, Suriye topraklarının Şam kontrolüne geçmesinden rahatsızlık duymaktadır. Washington, zenginlikler üzerinde hakimiyet kurmak, bölgede nüfuzu güç-

lenen Moskova etkisini kırmak, İran'ı baskı altına almak ve İsrail'in güvenliğini sağlamak gibi hedeflere sahiptir. Suriye'de ABD liderliğindeki koalisyonun en aktif üyelerinden olan Fransa ise, tarihsel hırslarını canlandırma eşliğinde Rusya'nın etkinliğini sınırlama derdindedir. Ortadoğu politikasının önemli aktörlerinden biri olarak sahnede olan İngiltere, 2003'ten itibaren Irak ve Suriye müdahalelerinin öncülüğünü yaptı. Savaşın başında ÖSO ve cihatçı çetelere silah ve para desteği yapan Londra'nın, Suriye İnsan Hakları Gözlemevi gibi cihatçı çetelere yakın olan "sivil" toplum örgütleriyle de ilişkileri bulunuyor. Filistin sorununun yanı sıra bölgede İran etkisi nedeniyle Suriye savaşında taraf olan İsrail'in Filistin'e verdiği destekten dolayı Esad rejiminin devamından yana olmadığı, zaman zaman da hava saldırılarında bulunduğu biliniyor ve bölgede Tahran'ın nüfuzunu kırma peşinde koşuyor. Dolayısıyla çıkarları, hedefleri ve öncelikleri çatışan farklı merkezlerin buradaki her gelişme karşısında yeni tutum ve konum belirlemeleri kaçınılmaz görünüyor.

İdlib, Suriye rejiminin ülkede tam egemenlik kurabilmesi için çok kritik bir öneme sahip, dolayısıyla Suriye İdlib operasyonu konusunda, özellikle de Guta ve Kuneytra'yı aldıktan sonra, son derece karardır. Rusya da İdlib'in cihatçı katillerden temizlenmesinin kendi hedef ve çıkarları üzerinde bir zorunluluk olduğunu düşünüyor ve buna göre davranıldığı da görülüyor. Aynı şeyin Suriye'deki varlığını güçlendirmek bakımında İran için de geçerli olduğu kesin. Türkiye ise böyle bir operasyonun en büyük kaybedeni olacağını bildiği için askeri bir seçenek olmadan sorunu çözmek istiyor.

Tüm bunlarla, Suriye'de hem küresel hem de bölgesel kapitalist güç merkezlerinin içerisinde bulunduğu çatışma denkleminde ve elbette ki her birinin çıkar ve kirliliği hesapları üzerinde, İdlib şahsında bölgede yeni bir çatışma ve gerilim gündeme gelmiş bulunuyor.

İDLİB'İN TÜRKİYE'YE FATURASI

İzlemekte olduğu Suriye politikası nedeniyle İdlib savaşının Türkiye'yi çok yakından ilgilendirdiği biliniyor. İdlib, Türk

sermaye devletinin Suriye'de cihatçıları silahlandırma, Şam'a karşı savaştırma ve Suriye'de egemenlik sahası kurma gibi rezilce bir politikanın somutlaştığı alanlardan biri konumundadır. Sürecin başından beri Suriye'ye karşı en saldırgan tutum içinde olan, ülkenin yerle bir edilmesinde ve korkunç bir insan yıkımının yaşanmasında büyük bir sorumluluk taşıyan Türkiye sermaye devleti bir açmaz içindedir.

Çünkü sermaye devleti, İdlib'in düşmesi halinde sıranın Fırat Kalkanı bölgesine, sonradan da Efrîn'e geleceğini biliyor. Zira sadece Şam yönetimi değil, Şam'ın müttefikleri olan İran ve Rusya da sıklıkla ülkenin her noktasının Suriye ordusunun kontrolüne geçmesi gerektiğini ve Suriye'nin davetiyle gelmeyen tüm güçlerin işgalci olduğunu vurguluyor. Suriye'deki Kürt özerk bölgelerine müdahalede bulunma imkanının da sınırlanacağı ve aralarında cihatçıların da olacağı yüz binlerce kişinin Türkiye'ye akacağı düşüncesi Türkiye'nin korkularını ayrıca büyütmektedir. "Yeni Osmanlılık" rüyası görenler, bulaştıkları kandan ve utançtan yedi yıl sonra ellerindekilerinin tümünü yitirmiş olacağını kabusunu görmektedir.

Bundandır ki İdlib savaşını durdurmak Türkiye'nin büyük derdidir. Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov'la Moskova'da görüşen Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, yapılan bir basın toplantısında "Burada askeri bir çözüm felaket olur. Sadece İdlib için değil Suriye'nin geleceği için de felaket olur" açıklamasıyla Türkiye'nin tutumunu bir kez daha ortaya koydu. Dolayısıyla son günlerde Rusya ile yoğun bir diplomasi trafiğine girilmiş durumda. Dışişleri ve savunma bakanları, MİT başkanı, hep birlikte Moskova'yı mekan eylediler ve Putin tarafından da kabul edildiler.

İdlib pazarlığının nasıl sonuçlanacağı henüz belirsizliğini korumaktadır. Fakat Türkiye-Rusya ilişkilerinin mevcut durumu ve seyri göz önüne alındığında, Türkiye'nin birçok bakımdan Rusya'ya mahkum olduğu görülüyor ve dolayısıyla Rusya'nın dayatmalarının belirleyici olacağı da açıktır. Ancak Rusya, İran ve Suriye'nin çıkarlarıyla (ABD ve AB'nin yanı sıra) Türk sermaye devletinin çıkarları Suriye'de ve elbetteki İdlib'de de örtüşmüyor ve bir karşı karşıya geliş ya da boyun eğiş kaçınılmaz görünüyor. İşte tam da bu nedenlerle, her ne kadar ABD ile yaşanan krizden kaynaklı olarak Rusya ve İran'la yakın ilişkiler içinde "dostluğumuz birilerini kışkırtıyor" dese de, Türkiye'nin İdlib'de sınırlarına dayandığı ve emperyalist güçler arasında manevra yapma imkanlarını tüketmek üzere olduğu söylenebilir.

Almanya Erdoğan'ı karşılamaya hazırlanıyor

Tayyip Erdoğan, dört yıl aradan sonra 28-29 Eylül'de Almanya'ya gidiyor. Erdoğan'ın Berlin'e yapacağı ziyaret duyulmaz, devlet ve hükümet çevrelerinden, iktidardaki ve muhalefettekileri ile tüm partiler ve elbette ki, en başta ilerici ve devrimci çevreler olmak üzere, toplumun farklı kesimlerinden, birbirinden farklı tepkiler ortaya kondu. Bu yönlü tartışmalar ve açıklamalar hâlâ devam ediyor.

ZİYARETE DÖNÜK TEPKİLER

Bilindiği gibi, geride bıraktığımız yıllarda, Almanya ile Türk sermaye devleti arasında ciddi bir diplomasi krizi yaşandı. Erdoğan'ın ve dışişleri bakanı Mevlüt Çavuşoğlu ile bir başka bakanının Almanya'da seçim çalışması amaçlı toplantılarına izin verilmedi. Erdoğan buna çok sert bir tepki vermişti. Söz konusu yaşağı bir Nazi uygulaması olarak nitelemişti. Bununla da kalmadı, en başta gazeteci Deniz Yücel olmak üzere, bir rehine gibi kullanmak üzere kimi Almanyalıları tutukladı. Ve dahası, Almanya'daki taraftarlarına açıktan CDU, SPD ve Yeşiller Partisi'ne seçimlerde oy vermeme çağrısı yaptı. Haliyle ilişkiler iyice gerildi. Zaman zaman özellikle Erdoğan ve kurmayları cephesinden diplomasi adabını da aşan boyutlar kazandı.

Almanya cephesinden Erdoğan boğazın diktatörü, sözleri de bir haddini bilmezlik örneği olarak nitelenip, mahkum edildi. Eleştirileri Almanya'yı da aşmış, tüm Avrupa Birliği'ni de kapsıyordu. Doğal olarak AB bünyesinden de sert tepkiler verildi. Erdoğan'ın bu tutumu ile Türkiye'nin AB üyeliğine uygun olmadığına anlaşıldığı dile getirildi. Yaptırım uygulama önerileri yapıldı.

Almanya'da toplumun yaklaşık üçte ikisi Erdoğan'ın davetine karşı. Die Linke ve Almanya'daki yerli ve göçmen hemen tüm ilerici ve devrimci partiler daha ilk andan itibaren yoğun ve yaygın bir seferberlik halinde, Erdoğan'ı Almanya'ya sokmamak hedefi ile çok yönlü çalışmalar yürütmektedirler. Bu amaçla çok sayıda parti, örgüt ve inisiyatifin içinde yer aldığı bir platform da kurmuş bulunuyorlar. Hummalı biçimde Erdoğan'ı Berlin'de büyük ve sert protestolarla karşılamaya hazırlanıyorlar.

Aradan geçen dört yıl zarfında yaşanmış bunca soruna ve tüm bu tepkilere rağmen, Hristiyan Birlik ile SPD'den oluşan işbaşındaki hükümet, Türk sermaye devletinin şefi Erdoğan'ı Almanya'ya davet etmiştir. Alman devleti ve hükümeti Erdoğan'a kucak açmaya ve önüne kırmızı halı sermaye kararlıdır.

HER ŞEY KIRLI ÇIKAR UĞRUNA

Türkiye Almanya'nın önemli bir pazarıdır. Almanya'nın Türkiye ile çok yönlü iktisadi ve ticari ilişkileri var. Türkiye'nin gerçek efendisi ABD'dir ancak Türkiye'nin dış ticaretinin %45'i AB'yledir. ABD'nin ihracattaki yeri ise ancak %5'tir. Bağlı olarak, ticaretin %48'i avro ile yapılırken, %42'si de dolar üzerinden yapılmaktadır.

Almanya ile Türkiye arasındaki ticaretin en önemli kalemini silah ve askeri mühimmat oluşturmaktadır. Türk sermaye devleti ile Almanya arasında sadece son iki yıl içinde tank satışından diğer askeri mühimmata kadar çok sayıda anlaşma yapılmıştır. Efrin işgali sırasında etkin biçimde kullanılan Leopard 1 ve 2 tankları ile ilgili satışı da içeren anlaşma buna somut bir örnektir.

Gerçek şudur ki, aslolan iktisadi ve ticari çıkarlardır. Zaman zaman iki devlet arasında siyasi-diplomatik krizler çıkabilir; geride kalan yıllarda Almanya ile Türkiye arasında olduğu gibi. Ancak bu durum, olağanüstü durumlar olmadıkça, iki devlet arasındaki iktisadi ve ticari alanda ilişkilerin sürmesine engel değildir. Ticari alış-veriş kendi yordamınca sürer. Nitekim Almanya ile Türk sermaye devleti arasında oluşan diplomasi krizinin en sert biçimde yaşandığı günlerde de bu böyle olmuştur. Ticari alış veriş durmamış, tam tersine artış göstermiştir. Söz gelimi, Almanya halkının ve kimi politik çevrelerin muhalefetine karşın en çok bu işgal sırasında Leopard 1 ve 2 tankları satılmıştır. Bu tanklarla ilgili en kirli anlaşmalar bu dönemde yapılmıştır. Bu, tartışmasız olarak Alman devleti ve hükümetinin onayı ile yapılmıştı ve yine tartışmasız olarak Alman devletinin işgali ve onu gerçekleştiren Türk sermaye devletini destekleme anlamı taşımaktaydı.

Demek oluyor ki, her şey kirli çıkarlar içindir. Kirli çıkarlar söz konusu olduğunda, Avrupalıların ve Almanya'nın, olmaz-

sa olmaz değerlerimiz dediği, demokrasi, insan hakları ve özgürlüklerin hiçbir önemi kalmamaktadır. Bu değerler şimdi olduğu gibi hemen unutulabilir, yok hükmünde sayılabilir. Bu çerçevede, kimin kanlı bir diktatör, çağdışı ve kirli olduğunun da bir önemi yoktur onlar için. Nitekim, Almanya, bugüne dek nice kanlı ve karanlık diktatörü ülkesine kabul etmiş, önlere kırmızı halı sermiştir. Şimdi ayınısını bölgenin en zalim diktatörü Erdoğan için yapıyor.

ERDOĞAN'IN ALMANYA ZİYARETİNİN ARKA PLANI

Erdoğan'ın Almanya ziyareti, efendisi ABD ile arasında patlak veren mali ve diplomatik krizin yaşandığı koşullarda gerçekleşmektedir. Söz konusu kriz bugüne kadar ABD ile Türkiye arasında yaşanan krizlerin en ciddi olanıdır. Kolay kolay çözüme ulaşacağı da benzemiyor.

Doların tırmanışı şimdilik yavaşlansa da, döviz krizi devam ediyor. Sıcak para akışına ihtiyacı giderek yakıcı hal alıyor. Katar'dan alınan dolarların derde deva olmadığını ve olamayacağını Erdoğan da biliyor.

Öte yandan ülke içinde de sıkışmış bulunuyor. Ne kadar inkar edilirse edilsin kriz var. Kimi ekonomistler, önlem alınmazsa eğer, krizin daha da derinleşeceğini belirtiyorlar. Bu arada da kriz ilk sonuçlarını vermeye başladı. Zamlar birbirini izliyor. İşçi ve emekçiler için hayat giderek pahalılaşıyor. Kısacası Türkiye'nin yardıma ihtiyacı var. IMF'yi adres olarak gösterenler var. Ancak Erdoğan bugün için bu adrese sıcak bakmıyor ya da böyle görünüyor.

Erdoğan sadece mali açıdan bir çaresizlik içinde değil. Politik alanda da bir sıkışıklığı yaşamaktadır. Deyim yerindeyse tam bir tecriti yaşıyor. İşte, Erdoğan hem ekonomik yardım alma umudu hem de yaşadığı politik tecriti bir parça kırmak amacı ile Almanya'ya gitmektedir. Peki umduğunu bulabilecek midir?

Özetle, CDU, SPD ve belli kayıtlara rağmen Yeşiller, kapıların Türkiye'ye ve Erdoğan'a kapatılmamasını istiyorlar. Sol parti otoriter bir rejime yardım edilmemesini savunuyor. SPD'nin çiçeği burnunda başkanı Andrea Nahles, "Er-

doğan'la politik anlaşmazlıklara rağmen Türkiye'ye yardım etmeliyiz. Zira, NATO üyesi Türkiye'nin durumu bizi ilgilendirmez diyemeyiz. Hepimizin çıkarı Türkiye'nin ekonomik istikrarının devam etmesinden yana"dır, şeklinde bir açıklama yaptı.

Başbakan Merkel'in bu konuda ne dediği henüz bilinmiyor. Bilinen hükümetin içinde yoğun bir tartışmanın olduğu. Nitekim, SPD'li Dışişleri Bakanı Gabriel Sigmar Türkiye'ye mali yardım yapılmasını savunmaktadır. Ancak, hükümet sözcüsü Steffen Seibert anında, mali yardımın gündemde olmadığını belirtme ihtiyacı duydu. Yeşiller Partisi eski eşbaşkanı Cem Özdemir, koşulsuz yardıma karşı çıktı, yardımın mutlaka koşullara bağlı olarak yapılması gerektiğini dile getirdi. Bu arada, IMF adresini göstermeyi de ihmal etmedi.

Almanya'nın AB Komiseri Günther Oettinger ise, Almanya'nın Türkiye'ye yardım etmesi gerektiğini savunan politikacılara tepki göstererek, "Almanya'nın görevi Türkiye'yi korumaya almak değildir. Bu öncelikle IMF'nin işidir. Bu nedenle şu anda Ankara'nın IMF'ye başvurması gerekiyor, Berlin ya da Brüksel'e değil" dedi.

Sonuç olarak, Erdoğan en başta mülteciler ve tutuklu Almanyalıların serbest bırakılması sorunu olmak üzere, elindeki tüm silahları devreye sokup, karşılığında Almanya'ya mali destek talebini dayatabilir. Onun kirli hesaplarına ulaşmak için başvurmayacağı şey yoktur. İçinde olduğu açmazlar nedeniyle tavizler vermeye de her zamankinden açıktır. Almanya, sermaye devletinin bugünkü sıkışmışlığının bilincindedir ve bundan sonuna dek yararlanacaktır. Buna, sermaye devletinin ABD ile yaşadığı krizi fırsata çevirmek de dahildir.

"DİKTATÖRE RAHAT YOK!"

Erdoğan muhtemelen bu kez Berlin'e gidecektir. Ancak, Berlin'de kaldığı süre zarfında hiç rahat etmeyecektir. Yerli ve göçmen ilerici ve devrimci çevrelerin oluşturduğu Erdoğan karşıtı platform günlerdir, "Diktatöre rahat yok!" şiarı ile yoğun bir seferberlik içindedirler. Yani Berlin'de Erdoğan'a rahat yok!

12 Eylül darbesi, bir 'ekonomik yapılanma' projesidir!

12 Eylül 1980 öncesinin Türkiye ve dünyasına baktığımızda kapitalist ekonominin yapısal bir değişim yaşadığını veya değişim sancuları çektiğini görürüz. '60'larda kapitalizmin yaşadığı bunalımı aşmaya, o güne kadarki metotlar yeterli gelmedi. Kapitalizmin biriken her şeyi yağmalayarak kendini toparlama çabası, bunalımı aşmada en uygun yöntem olarak duruyordu. '60'lı yıllarda dünya genelinde süren toplumsal mücadeleler, neo-liberal uygulamaların hayata geçmesini bir süre engelledi. Ama '70'lerde özellikle ikinci yarısında- piyasalaşma başladı.

Türkiye için de neo-liberal politikalar ekseninde atılacak adımlarla kendini toparlama yakıcı bir ihtiyaçtı. Ama Türkiye'de de '60'ların ikinci yarısı ile başlayan ve güçlenen toplumsal mücadele '80'e kadar sürdü. 24 Ocak 1980'de alınan kararlar uygulanamadı, askıda kaldı. '80 darbesi, 24 Ocak kararlarının uygulanmasının ve piyasalaşmanın önünü açtı. Türkiye açısından neo-liberal dönüşümün en hızlı evresi '90'larla birlikte başladı diyebiliriz.

12 Eylül 1980 darbesi '70'lerin yükselen mücadelesini yok etme, devrimci mücadeleyi sindirme ile ön plana çıkar. Bunun yanında, Türkiye'de kapitalist ekonominin yenilenme ihtiyacı, sermayenin kendini ekonomik yaptırımlarla

güçlendirme derdi temel bir önem taşımaktadır. '80 darbesinin devrimci, sol ve sendikal mücadeleye, mücadelenin önderlerine ve öncülerine bu denli saldırmasının sebebi de budur. Yükselmiş bir toplumsal mücadelenin darbe sonrası farklı bir kalkışmaya dönüşmesini engellemenin ön hamlesidir.

SÖMÜRÜ BİÇİMLERİ ÇEŞİTLENDİ, KÂR ORANLARI YÜKSELDİ

Neo-liberal ekonomi dönemi veya öncesi, her haliyle kapitalist sistem daha fazla sömürü ile daha fazla kâr mantığı üzerine kuruludur. Sermaye sınıfı, ulus devletler dönemi ile güçlendirmeyi hedeflediği iç ekonomilerde kısırlıklar veya sıkışmalar yaşayınca sınırlar ötesi hedeflerle davranmayı hızlandırdı. Burjuva devletin elinde biriken eğitim, sağlık vb. kamu kuruluşlarıyla işletmeler piyasaya açıldı. Bu alanlar kapitalistler için büyük kâr alanlarına dönüştü. Emperyalistleşme, tekelleşme hızlandı. Ekonomisi güçlü şirketler ucuz iş gücü cenneti ülkelere yatırımlar yaparak sömürü politikalarını sınırları aşarak uygulamaya başladı.

Dünya Bankası ve IMF neo-liberal politika ve uygulamaların yaygınlaşmasında ve bütün ülkelerin ortak bir ekonomik potada davranabilmesinde rol aldı. Dünya genelindeki bu politikaların Türkiye'de hayata geçirilmesinde Turgut Özal dönemi

özel bir süreçtir. İngiltere için Margaret Thatcher, ABD için Ronald Reagan ne ise Türkiye için de Turgut Özal odur.

ÖRGÜTLÜ GÜÇLE 12 EYLÜL KALINTILARI SÜPÜRÜLEBİLİR

12 Eylül faşist askeri darbesi sermayenin refaha çıkması için bir hamle idi. Çünkü sermaye sınıfı işçilerin örgütlü düzeyi ve toplumsal muhalefetin gücü karşısında sıkışmıştı. 24 Ocak kararlarının, ekonomik düzenlemelerin hemen hayata geçirilememesinin nedeni de o dönemde hemen hemen her fabrikadan yükselen grevlerin, işgallerin, direnişlerin varlığıydı.

Nasıl ki toplumsal muhalefetin ve işçilerin örgütlülüğünün gücü sermayenin adım atmasını zora soktu ve askeri bir darbeye ihtiyaç duyacak kadar çaresizleştirdiyse, sermayenin sömürsü karşısında bulacağımız yol ve yöntemler için cevabımız yine örgütlü güç olmalıdır.

İşçi sınıfının örgütlü gücünü büyüterek devrimci sınıf hareketinin yükselmesi, biriken sorunlar karşısında toplumsal muhalefetin belirleyici güce dönüştürülmesi elzemdir. 12 Eylül'ün kalıntıları süpürmek, sermaye sınıfının sömürü politikalarının karşısında durmak ancak ve ancak bu şekilde gerçekleşir.

Z. İNANÇ

Kezban Yıldırım: Cemevlerine yönelik baskılara karşı direniyorum

Temmuz ayında Pir Sultan Abdal Kültür Derneği Sarıyer Şubesi'ne polis tarafından baskın yapılmış, ardından şube başkanı Zeynep Yıldırım evinden gözaltına alınarak tutuklanmıştı. Zeynep Yıldırım'ın annesi Kezban Yıldırım'la cemevinde sürdürdüğü direnişe ilişkin konuştuk.

Yalnızca kızının tutuklanmasına karşı değil, cemevlerine dönük baskılara karşı da direndiğini belirten Yıldırım tutuklu avukatlar ve sanatçıların da serbest bırakılmasını istiyor. Oturma eyleminde hiç yalnız kalmadığını, gelenlerin imza kampanyası için imza vererek açılan deftere düşüncelerini yazdığını anlatan Yıldırım herkesi bir araya gelerek insan hakları için mücadele etmeye çağırıyor.

"BASKINDA POLİS CEMEVİNE İŞEYİP DUVARLARA KÜFÜRLER YAZDI"

Adalet Bakanlığı'na seslenen imza kampanyası metninde, cemevine yönelik saldırıya da dikkat çekildi. Baskının ve baskın sırasında polislerin tutumunun cemevini itibarsızlaştırmayı amaçladığı ifade edilen metin şu şekilde:

"23 Temmuz 2018 tarihinde Pir Sultan Abdal Kültür Derneği Sarıyer Şubesine polisler tarafından baskın yapılmıştır. Baskın esnasında polisler cemevine işeyip, duvarlara küfürler yazmıştır. Şube başkanı Zeynep Yıldırım cemevlerini itibarsızlaştırmaya yönelik yapılan bu saldırıyı ve polislerin cemevine işemesini teşhir ettiği için evine yapılan gece baskınıyla gözaltına alınmış ve tutuklanmıştır. Şu an Silivri 9 nolu hapishanesinde tutuklu bulunmaktadır. Haksız bir şekilde tutuklu bulunan Zeynep Yıldırım serbest bırakılmalıdır."

Komünist tutsak Onur Kara'ya yine görüş yasağı!

Bayram öncesinde görüş yasağıyla karşılaşan TKİP Dava Tutsağı Onur Kara, bir kez daha aynı saldırıyla karşı karşıya kaldı.

Tekirdağ F Tipi Hapishanesi'nde kalan TKİP Dava Tutsağı Onur Kara'ya geçen iki ay boyunca iletişim ve görüş yasağı verilmişti. İki aylık yasağın sonrasında, bay-

ram görüşü ve bir açık görüşün hemen ardından yeniden bir aylık iletişim ve görüş yasağı verildi.

Yapılan keyfi uygulamalara karşı Onur Kara açık-kapalı görüş sonrasında slogan atma, oturma eylemleri yapıyordu.

Yanı sıra kitap ve gazetelerin artık hapishaneye alındığı haberi alındı.

Proleter sanatın emekçisi; Yılmaz Güney!

Bereketli topraklar üzerinde, verimli ovalarda uçsuz bucaksızmış gibi uzanan pamuk tarlalarıyla, sarı, turuncu renkli meyve bahçeleriyle birlikte boy veren yoksulluk ve açlığın içerisinde gözlerini hayata açar Yılmaz Pütün. Adana, Yenice köyünde babası Siverekli bir Zaza, annesi Vartolu bir Kürt olan topraksız, köylü bir ailenin çocuğudur. İlk işi çocukluk çağında ırgatlık yapmak olur. Doğumundan altı yıl sonra 1937’de nüfus cüzdanı çıkarıldığında o dağ taş gezmekte, iş tutmaktadır.

Okul çağı geldiğinde de çobanlık yapmaktan, simit satmaktan, farklı işlerde çalışmaktan geri duramaz; yoksulluk başa beladır. Değil mi ki “ilk suçu yoksulluktur.” Yılmaz okur, liseyi Adana’da bitirir. Açık hava sinemaları, beyaz perde Yılmaz’ın çocuk yaşta ilgisini çekmiştir, ayrıca edebiyata da ilgi duymaktadır. Sinema afişleri taşır, sinema duyuruları yapar, film bobinleri taşır, makinist yardımcılığı yapar. Hayatın içerisinde gördüğü eşitsizlik, adaletsizlik Yılmaz’da haklı bir öfke biriktirmektedir. Zor kırılan meyve çekirdeği anlamındaki soyismi “Pütün” gibi bu acımasız gerçeklikler karşısında bilenmeye, sürekli güçlenmeye çalışır, bunu da var olan gerçekliklere karşı savaşıyor yapar.

18 yaşında yazdığı bir öykü nedeniyle hakkında soruşturma başlatılır. Komünizm propagandası yaptığına kanaat verilir. Bu nedenle üniversite eğitimi için gittiği İstanbul’dan ayrılmak zorunda kalır ve 1,5 yıl hapislik sonrası 6 ay kalacağı muhafazakarlığıyla ünlü Konya’ya sürgüne gönderilir. Henüz komünizmin ne anlama geldiğini bilmeyen Yılmaz’ın gerçekleri kaleme alması ve var olan eşitsizliğe karşı öfke duyması eşitsizliğin bekçileri tarafından soruşturma, hapis ve sürgünle karşılaşmıştır. O, yılmaz ve komünizmin ne olduğunu bulma ve onu anlama yoluna girer.

Devletin “sakıncalı” listelerine alınan ismi nedeniyle yazılarında “Güney” soyadını kullanır.

Yılmaz hayatı boyunca yazdıklarıyla, çektiği filmlerle ve tutumlarıyla gerçekleri anlatmaktan, bunun ötesinde eşitsizliğe karşı savaşıyor, halkı aydınlatmaktan ve mücadeleye sevk etmekten geri durmaz. Ona göre; *“devrimci sanat, halkın yaşamını, halkı ezen sınıf baskılarını, bu baskılara karşı halkın mücadelesini, yeni bir topluma duyduğu özlemleri, ezen sınıflara duyulan kını, nefreti temel almalı, onların devrimci mücadele ruhunu geliştirmeli, halk kahramanlığını, halk için fedakarlık ruhunu derinleştirmeli, olumlu ve olumsuz insan örneklerini karakterize ederek mücadeleyi bütün boyutlarıyla konu edinmelidir.”*

Bu nedenle yaşamı hapisanelerde, sürgünlerde geçer. Bütün üretimleri, yazdıkları ona mahkumiyet olarak geri döner. Türkiye’de 25 hapisane gezer, en çok polis defterine imza atar.

Türkiye toplumsal hareketinin en verimli dönemlerinde yaşayan Yılmaz Güney, devrimci harekete de uzak kalmayan ve devrimci mücadeleyi destekleyen bir tutum içerisinde olmuştur. Marksizm’i araştırmış ve bu dünya görüşünü sahiplenerek Türkiye siyasi tarihini de

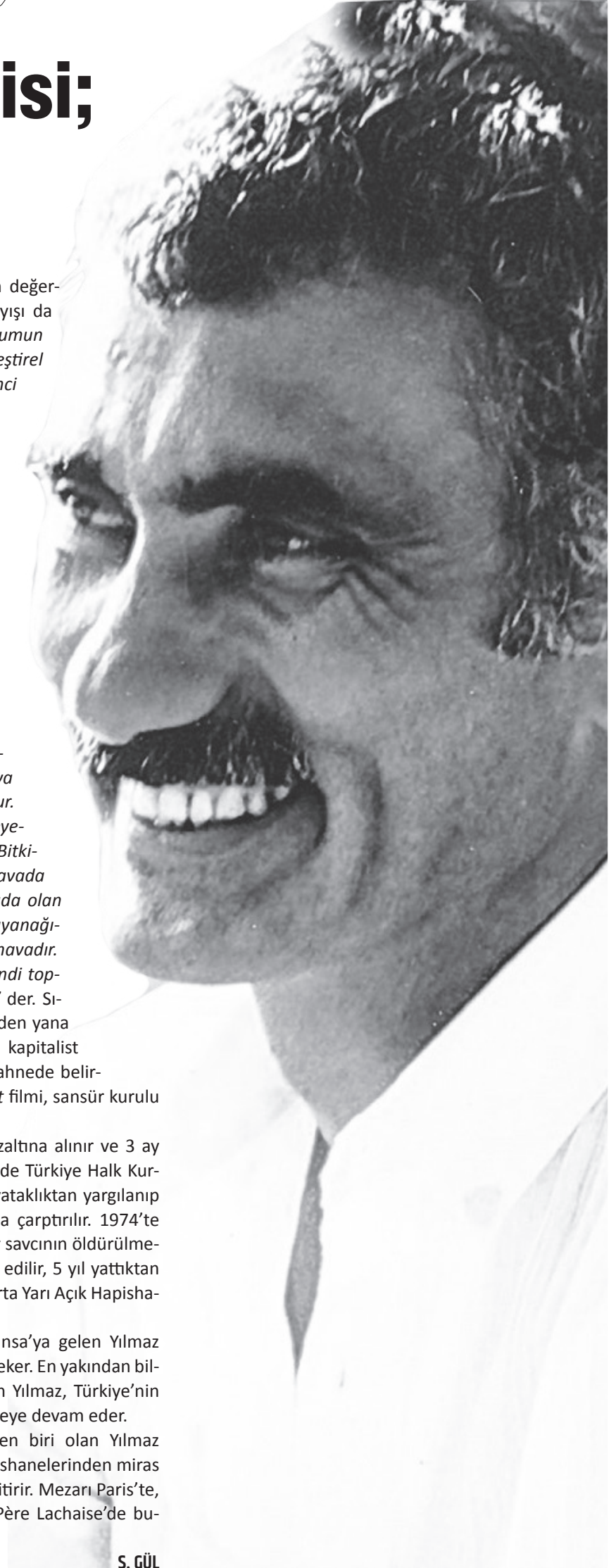
sürekli olarak bu görüş üzerinden değerlendirmeye çalışmıştır. Sanat anlayışı da bu dünya görüşüne dayanır. *“Toplumun objektif tanımlanması, sadece eleştirel gerçeklik yeterli değildir. Devrimci sanat, toplumun gelişen güçlerinin sanatıdır, bu güçlerin gelişmesini ve mücadelesini sergilerken, aynı zamanda yol gösterici olmalı... Devrimci sanat, devrim güçlerinin yarına duydukları inancı pekiştirirken, devrimin önündeki zorlukları da objektif olarak belirtmelidir”* der Güney.

Yılmaz Güney, özellikle 1970 ve sonrası yaptığı filmlerde toplumsal gerçekliklere dayanan, politik filmler yazmıştır. 1970 yılı yapımı “Umut” filmi için *“Köylümüz darda kaldığında elini havaya açar, havaya bakar, havaya konuşur. Ama ürünü topraktan, toprağı işleyerek, toprağın kahrını çekerek alır. Bitkilerin, ağaçların kökü topraktadır, havada değil. Din kitaplarında, kökü havada olan ağaç resimleri vardır. Oysa asıl dayanağımız kendi toprağımızdadır. Hava havadır. Umut dışta değil, içtedir. Umut kendi toprağımızda ve kendi halkımızdadır”* der. Sınıfsal eşitsizlikleri, adaletin zenginden yana olduğunu, köylülüğün çözülürken kapitalist ilişkilerin geliştiğini, işçi sınıfının sahnede belirmeye başlayacağını gösteren *Umut* filmi, sansür kurulu tarafından yasaklanır.

Yılmaz Güney, 1971 yılında gözaltına alınır ve 3 ay Nevşehir’e sürgüne gönderilir. ‘72’de Türkiye Halk Kurtuluş Partisi üyelerine yardım ve yataklıktan yargılanıp 10 yıl ağır hapisle sürgün cezasına çarptırılır. 1974’te aftan yararlanıp çıkar. Adana’da bir savcının öldürülmesi olayından 19 yıl hapse mahkum edilir, 5 yıl yattıktan sonra 1981 yılında izinli çıktığı Isparta Yarı Açık Hapishanesi’nden yurtdışına kaçar.

Üç yıl boyunca yaşayacağı Fransa’ya gelen Yılmaz Güney burada ‘Duvar’ adlı filmi çeker. En yakından bildiği, tanıdığı hapisaneleri anlatan Yılmaz, Türkiye’nin duvarlarının yıkılması için mücadeleye devam eder.

Proleter sanatın emekçilerinden biri olan Yılmaz Güney 9 Eylül 1984’te Türkiye hapisanelerinden miras mide kanseri nedeniyle yaşamını yitirir. Mezarı Paris’te, Komün savaşılarının bulunduğu Père Lachaise’de bulunmaktadır.

“Ezilen sınıfların sınıf kardeşliği en güçlü silahlarımızdan biridir.

**Dost ve düşman herkes bilsin ki; kazanacağız.
Mutlaka kazanacağız!”**

**İşçi sınıfının devrimci sanatçısı
Yılmaz Güney’i,
ölümünün 34. yılında
saygıyla anıyoruz...**